

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

O nouă lovitură.

Guvernul din Budapesta pregătește o nouă lovitură îndreptată mai ales contra noastră a Românilor. În dorința lui ne bună de-a ne șterge ca popor de pe fața pământului patriei noastre, a încercat și până acuma destule. A căutat să pună fel și fel de piedeci dezvoltării noastre culturale. A împănăat ținuturi locuite de noi cu școale, în cari folosindu-se în învățământ numai o limbă străină, copiii noștri iasă cât se poate de slab pregătiți pentru lupta vieții, pentru că în loc să folosească timpul școlii pentru câștigarea de cunoștințe folositoare pentru viață, și-l perd cu învățarea unei limbi străine, care chiar dacă n'ar uita-o, nu le e de nici un folos. O parte mare din școalele noastre le-a închis, iar cele pe cari ni le mai susținem cu multe și grele jertfe încă caută să ni le strice prin aceea, că ni-au răpit din ele jumătate din numărul orelor tot pentru un lucru cu totul nefolositor.

Societățile noastre de cultură nu numai că nu sunt sprijinite din partea statului, cum s'ar cuveni după milioanele, pe cari le dăm ca dări, și după zecii de mii de soldați, cari au să-și verse sângele pentru patrie, dar sunt chiar oprite în lucrarea lor, iar altele nouă sau nu ne lasă de loc să înființăm, sau ne pun atâtea pedeci, încât ne aduc la desperare.

Organele guvernului, cele dela comitate, cu uneltele sălbătăciei lor, jandarmii, își bat joc de simțimentele noastre religioase și naționale în chipul cel mai barbar. Cinstea de om ori chiar viața Românilui a ajuns să fie desconsiderate, după cum dovedesc omorurile săvârșite de jandarmi și schingiuirile săvârșite de ei contra bărbaților și femeilor noastre.

Suntem oprți pe toate cărările dela exercitarea drepturilor noastre cetățenești. În comune cearcă să ne impună primari urgisiți de popor, iar dacă acesta biziindu-se în dreptatea lui nu-i primește, este împușcat. La comitat Români sunt deosemena oprți prin tot felul de mijloace de a-și alege pe oamenii lor de încredere în congregațiune. Alegerile pentru dietă sunt un adevărat potop de fărădelegi și crime, așa că au scandalizat chiar și pe străini, cari nu găsesc cuvinte destule de energie să le înfiereze.

Cu toate acestea, stejarul român n'a putut fi doborât. El stă încă sus, cu rădăcini puternice în pământul românesc. Toate încercările, toate fărădelegile săvârșite asupra noastră s'au frânt ca furtuna, căci rădăcina neamului era adânc înfiptă în pământ.

Acest pământ vor să ni-l răpească acum prin legile de colonizări și prin în-

ființarea unei bănci cu un capital de 15 milioane, din cari 8 milioane le dă statul, adecă și noi, pentru a cumpără pământ și a înființa printre noi colonii de Maghiari. (Colonizare însemnează aducerea și așezarea de oameni străini pe o anumită moșie sau un ținut întreg. Guvernul a adus de pildă și până acum o seamă de Ciangăi și alți Unguri scăpătați, pe cari i-a așezat în multe locuri printre Români. Se'nțelege acești Unguri capătă dela guvern pământul în cinste sau mai pe nimic. Ținta guvernului este, ca acești flămânzi să se tustărească printre Români, prin ceceace cărmuitorii noștri cred, că apoi cu vremea locuitorii băștinași de pe aceste ținuturi se vor maghiariză, fie de voie, fie de nevoie).

Legile de colonizări s'au început din 1873, s'au întregit și îmbunătățit în spirit șovinst antiromănesc, 1883, 1886, când s'au adus Ciangăi din Bucovina, iar în 1894 s'au făcut nouă înlesniri și favoruri pentru coloniștii maghiari.

Colonizările acestea n'au avut de scop să căpătuească numai pe cerșitorii de naționalitate maghiară, ci din contră, scopul lor principal a fost să ia moșiile lucrute de Români sau folosite de ei ca pășune, pentruca astfel să-i aducă la sapă de lemn și să-i silească să ia lumea în cap. Cu câtă râvnă au lucrat guvernele în direcția aceasta se vede de-acolo, că în anul 1899 erau dejă 72 de colonii cu 151 mii 685 jugăre catastrale și 250 mii de coloniști. De atunci încoace guvernul a continuat politica lui de colonizări îndreptate contra Românilor și i-a și succes să aducă câteva comune românești (în Bănat) la sapă de lemn.

Guvernul de-acum nu s'a mulțumit cu roadele aduse de politica de colonizări a guvernelor trecute. Ca să iasă și mai bine la iveală firea farisească a acestui guvern, care s'a lăudat și se laudă, că el voește pacea între naționalități și dreptate deopotrivă pentru toți cetățenii patriei fără deosebire de limbă, pune acum la cale înființarea unei bănci mari, care să se ocupe numai de cumpărarea de moși, cari să fie împărțite la coloniștii maghiari.

Și-a zis, că organele statului, cu deosebite lucrări, nu pot să se ocupe cu destulă temeinicie de colonizările acestea. De aceea mai bine să se înființeze o societate mare, cu bani destui, cu privilegii mari și cu funcționari, cari să se ocupe numai de colonizări. Proiectul de lege e gata și s'a prezentat dejă dietei. Scopul ei e, după cum arată proiectul, acordarea de împrumuturi hipotecare (cu întabulare) ieftine, cumpărarea și parcelarea de moși și alte afaceri în legătură cu aceasta. Banca a-

ceasta ar fi bună, dacă ne-ar avea în vedere și pe noi Români. Dar presa jidano-maghiară din Budapesta jubilează mărturisind, că scopul principal, ba unic, al acestei legi e să împedecă cu totul sau în parte ca o moșie să ajungă pe mâna Românilor.

Și pentruca banca să poată lucra cât mai ușor și mai bine, în § 2 i-se dau o mulțime de privilegii, cum sunt scutirea de dări municipale, comunale și de drum, precum și de taxele pentru camerele de comerț; scutire de timbre și de competențe erariale, competențe de transcriere, când se fac parcelările și colonizările, scutirea chiar și de porto (mărci postale) la scrisorile ei.

Față de privilegiile acestea mari, față de milioanele, pe cari i-le pune statul gratuit la dispoziție, e lesne de înțeles, că banca aceasta va lucra cu mult succes, mai ales, că fiind vorba de bani de-ai statului (așadară și de-ai noștri!), vor plăti prețuri mari, preste valoarea pământului, numai ca acesta să nu încapă pe mâinile noastre.

Față de acest nou atentat îndreptat în contra noastră, noi ce să facem? Putem noi sta cu mâinile în sân, așteptându-ne moartea economică?

Am fi vrednici de aceasta moarte, dacă n'am continuă lupta și cu mai multă îndârjire ca până acum. Suntem însă săraci, când e vorba să luptăm unul singur. În *tovărășie* însă, un sat de țărani români are bogăția unui grof ori creditul unui mare proprietar. De aceea trebuie înființate pretutindeni, cât mai curând, bănci populare române, cu ajutorul cărora, garantând toți pentru unul și unul pentru toți, se pot face împrumuturi de sume mai mari, cu ajutorul cărora să punem noi mâna pe pământurile și pășunile din preajma satelor noastre.

Dela guvernul țării noastre ne putem aștepta numai la rău. Trebuie deci ca noi, prin noi înșine, să căutăm mijloacele, prin cari să ne apărăm de loviturile îndreptate contra noastră. Și mijloacele le avem: sunt *băncile populare*.

După Hunedoara, Făgărașul, S'a început și rănirea grajdului dela Făgăraș, unde o ceată de vânători după cumuni patriotice își face, cu concursul Românilor slabi, de zeci de ani mendrele. Pentru cercetarea fărădelegilor de-acolo, ministrul de justiție a delegat pe dl Wittich, președintele tribunalului din Brașov. Acesta a suspendat (dat afară din post) până acum pe judecătorul Nadudvary Laszlo. Comitele suprem a fost silit să suspendeze pe arhivarul comitatului Kiss Kalman.

Mai sunt și alții!

Listele electorale din comitatul Sibiului. Hotărârile comitetului electoral al comitatului nostru în cauză reclamațiilor făcute contra listelor provisorie electorale ale alegătorilor dietali pe anul 1912 sunt expuse spre vedere publică în cancelariile primăriilor din Sebeșul-săsesc, Petrifalău, Pianul-de-jos, Mercurea, Gârbova și Săliște în zilele de 7/20—17/30 Iulie anul curent.

Toți ceice sunt îndreptățiți a fi alegători să nu-și pregete a se duce la primărie și a cercetă, dacă sunt trecuți sau ba. Cine știe, ce ne aduce anul viitor! Străinii de tot felul au tot interesul, ca numărul destul de mic al alegătorilor român să fie scăzut și mai tare.

Tricolorul nostru la Aiud. Szasz, fișpanul Aiudului, râvnește la gloria de călău. Slugile lui au vestit cu toba în piața Aiudului, că nici o țarancă să nu mai vină cu crătință și pieptar la Aiud, că va fi arestată. Un pretor a condamnat pe o femeie, care avea brău național, la 20 cor. amendă și 4 zile arest într'o gaură murdară. Femeia era în stare binecuvântată, acasă avea șase copii, dintre cari unul mic. „Să vină bărbatul tău în locu-ți!“ se răsti pretorul cătră ea. — „Bărbatul meu a murit nu de mult“. „Atunci adu-ți și copilul cel mic“, isprăvi rânjind din dinți Hunul barbar.

Se apropiie ciasul!

Un păcat. „Românul“ din Arad ne dă o știre foarte tristă despre felul, cum își îndeplinesc o samă din învățătorii noștri datoria de-a îndemna pe oamenii noștri să-și dea copiii la meserii. Intr'o broșură publicată de un funcționar ungur dela poliția din Budapesta se spun, între altele, următoarele:

„La poliție au fost aduși mai cu seamă în anul din urmă un număr mare de băieți români din Ardeal, toți în etate de 12—15 ani. Știricind, cum au ajuns în Budapesta, cine i-a trimis și cu ce scop au venit băieții, răspundeau, că învățătorii lor i-au trimis cu știrea și învoirea părinților, pentruca să între la maiestru să învețe vre-o meserie. Toți băieții aveau în mână câte o scrisoare de recomandare în limba maghiară, prin care învățătorul ruga pe cetitor să îndrume pe băiat la maiestrul notat în dosul scrisorii. Mai cu seamă din Răhău (comitatul Sibiului) au venit mulți băieți cu astfel de scrisori. Pe acești băieți îi dăm la asilele maghiare de copii, dacă sunt sub 15 ani, iar pe cei trecuți de 15 ani îi dăm pe mâna societăților de patronajiu.“

Noi totdeauna am făcut și facem propagandă printre Români noștri, ca să-și dea copiii și la meserii. Nicănd nu ne-am fi gândit însă, că se vor găsi învățători și părinți așa de orbiți, încât să-și incredințeze copiii lor pe mâinile dușmanilor noștri, ca să le otrăvească sufletele. Căci otrăvă, nu învățătură îi așteaptă în asilele din Budapesta, unde vor să fabrice din ei Maghiari. Avem reuniunile noastre de meseriași în Sibiu, Brașov, Blaj, Cluj ș. a., cari plasează băieți la măiestri cunoscuți, trăind printre Români. Și totuși se găsesc cărări fără suflet și părinți orbiți în judecata lor, cari își aruncă copiii în brațele jidovismului și maghiarismului! Asta e rușine și păcat!

Goana contra tricolorului. Toată lumea știe, că în România orice neam străin, așadară și Ungurii, își pot folosi în dragă voie tricolorul său național. Societățile lor iasă la excursiuni cu steagul unguresc, bărbații și femeile au pantlici în tricolor unguresc, fără ca să-i supere cineva. Nu tot așa fac funcționarii maghiari cu Românii, cari vin din România la noi. Nu de mult au venit membri unei societăți din România la Sibiu. (Vezi articolul: „Giurgiuenii la Sibiu“.) Cinstita poliție ungurească i-a oprit, când au călcat pe pământul Ardealului, să treacă înainte de-a lua pantlicile tricolore române dela piept! Bravo, gobi!

Protopop românesc? În Vașcău (Bihor), într'un ținut curat românesc, a apărut o fițică jidano-maghiară „Delbihar“. Intre colaboratorii de frunte ai acestei cârpe, dupăcum spune „Tribuna“ e și protopopul Vașcăului Adrian Desseanu, membru în direcțiunea băncii românești „Șoimul“. În numărul prim „Delbihar“ se și năpustește asupra Românilor și, ca să arete luminat, ce preț pune pe slugi de-ale lui Mangra, și asupra băncii noastre de-acolo.

Administrația aziatică. Dl Băuțiu, care dă reprezentațiuni teatrale prin ținuturile locuite de Români, a dat și la Oradea-mare o astfel de reprezentație. Căpitanul poliției din Oradea, un om, care într'un stat european n'ar putea fi, dupăcum a dovedit purtarea lui, nici polițaiu de stradă, a încercat să oprească petrecerea românească. Numai după îndelungate explicații și amenințări a permis reprezentarea piesei teatrale, dupăce se terminase concertul dat de dl Crișan și d-soara Voileanu.

De barbariile acestea nu ne mirăm într'un oraș, unde un vicar episcopesc s'a înjosit până a se face slugă lingușitoare la un străin și dușman al neamului.

Apponyi lovit preste labe. La facultatea de drept a universității din Budapesta era vacant un post de profesor. O parte din profesori a cerut dela ministru să numească pe Apponyi în postul acesta, fără concurs (un fel de examen). Ministrul a respins cererea lui, și asta la dorința Curții împărătești, care nu vrea să-l vadă pe Apponyi profesor, răspândind minciunile lui și de pe catedră.

Obstrucția în dietă. Partidul lui Justi precum și al lui Kossuth au hotărât să facă obstrucție în dietă, adică fiecare justhist sau kossuthist să vorbească așa de mult, încât guvernul să nu-și poată trece proiectele de lege pentru reforma militară. Ei adică nu sunt mulțumiți cu aceste proiecte, căci nu se maghiarizează destul armata împărătească.

Din Bihorul întunecat. Din nenorocire, o parte din preoții din Bihor — pildă și Desseanu — fugiseră încă înaintea lui Mangra de lupta pentru câștigarea drepturilor naționale ale poporului lor. Veseli, că numărul vânzătorilor s'a înmulțit, patru preoți, dar nu părinți, anume Vere, Cosma, Cherecheș și Popa publică în „Nagyvaradi Naplo“ o adresă de aderență pentru Mangra. Ce prostie! Parcă constatarea, și încă în foaie ungurească, că un fost Român s'a mișelit, e o laudă.

Un lucru vrednic de urmat. Studenții în teologie dela Blaj, în număr de 80, s'au legat în scris, a da la toate prilejurile pildă de înfrânare sau chiar de lăpădare cu totul de beuturile spirtoase. Rachiul să nu-l pună nici când pe limbă. Legământul acesta îl face fiecare pe un timp anumit, având a înștiința, cu 2 luni înainte de împlinirea timpului, comitetul clericilor, dacă vrea să se țină mai de parte de cele făgăduite.

Răsplata renegatului. În anul 1848 Săcuii siliuau pe Români, cari locuiau cu ei împreună, să se facă calvini. Un Român bogat din comuna N. și-a și lăpădat legea și cu asta neamul. El a ajuns curator, primar ș. a. După 45 de ani s'a dus la sinodul calvin, unde avea să se hotărăască ceva cu privire la porția preoțească. Când să-și dea și el părerea, se scoală un Săcuiu prăpădit și strigă: Taci, că n'ai să vorbești în adunarea noastră! — Pentruce? întrebă moșul. — Pentrucă ești Valah și n'ai drept la noi!

Bătrânul se sculă atunci și zise: Ai dreptate. Tu mi-ai spus astăzi adevărul. Acum sănătate bună. Mă întorc, unde am fost, și am să mor ca Român.

Așa a și făcut. S'a întors iară la legea lui românească și în luna trecută murind a fost înmormântat ca un creștin adevărat de preotul nostru.

De altminteri toți renegații o pățesc ca moșneagul acesta, Ungurii cei adevărați își bat joc de ei, pentrucă într'adevăr cece se reneagă o face aceasta sau de frică sau ca să câștige avere.

Date din statistica*) învățământului pe 1909.

Gimnaziile și școlile reale au fost 174 întregi și 42 cu mai puțin de 8 clase. Românești sunt 4 gimnaziile întregi: Blaj, Brașov, Beiuș (acesta din urmă jumătate maghiarizat) și Năsăud, un gimnaziu de 4 clase la Brad și o școală reală de 4 clase la Brașov.

Numărul elevilor dela gimnaziile și școlile reale era de 67,690, dintre cari 54,108 (79 percente) Maghiari, 5970 (8,8 perc.) Germani, 4224 (6,8 perc.) Români, 1731 (2,8 perc.) Slovaci. La Maghiari sunt socotiți și Jidanii, cari singuri fac 22,8 perc., adică aproape a patra parte din numărul întreg al elevilor, apoi mulți Germani și mai toți Rutenii. Cu toate acestea noi nici acum nu avem un număr destul de mare de băieți la gimnaziile, căci suntem întrecuți de Germani, cari sunt mai puțini decât noi în Ungaria.

La școlile pentru învățacei de meserii au fost înscriși 79,878 de învățacei. După limba maternă sunt 54,023 Maghiari, 11,297 Germani, 6006 Slovaci, 4799 Români, 803 Sârbi ș. a. În privința meseriilor lor stăm încă tot rău. Maghiari sunt în țară încă odată așa de mulți ca noi. La meserii au însă de 13 ori mai mulți învățacei decât noi. Germani sunt cu un milion mai puțin decât noi, la meserii au

*) Statistica e arătarea cu numărul la statistica învățământului se arată numărul școlilor, al învățătorilor, al elevilor, în statistica agriculturii se arată numărul jugărilor sâmnate cu grâu, cucuruz, etc., câți hectolitri s'a cules ș. a; numărul vitelor ș. a.

aproape de trei ori atâția ucenici ca noi. Slovacia încă sunt un popor mai mic ca noi, dar știu prețui meseriile mai bine.

Și mai întristător ne prezentăm în comerț. Din 6098 de învățăcei în școlile comerciale au fost 4542 Maghiari, 776 Germani, 101 Slovaci, 407 Sârbi și numai 135 Români.

Cifrele vorbesc cu glas aspru. Să învățăm din ele!

Lupta pentru pământ.

Gazetele noastre zilnice au publicat nu de mult o întâmplare, care aruncă o lumină vie asupra felului, cum știu Sașii să se poarte, când e vorba de-a împedea trecerea de moșie săsească în proprietate românească. Un Român din Șeica-mare s'a dat în târg cu un Sas, ca să cumpere dela el un petec de vie. Sasul i-a cerut la început 50 coroane, a urcat apoi prețul până la 80 cor. Românul a primit, dar când era să se încheie târgul, Sasul i-a spus, că nu-l lasă preotul lor să vândă Românilor. Având lipsă de bani, a vândut locșorul, cu un preț cu mult mai mic, unui conațional sas.

În felul acesta lucrează Sașii pretutindeni. Mare lucru trebuie să fie, ca un Sas să-și mai vândă acum pământul unui Român. Ei sunt în privința aceasta așa de bine disciplinați, iar băncile lor sunt așa de mult interesate pentru păstrarea pământului săsesc, încât mărirea pământului românesc printre Sași e foarte anevoioasă. Fruntașii Sașilor fac în fiecare an o statistică (numerotare) a tuturor schimbărilor de proprietate la Sași, ca să vadă, dacă proprietatea lor s'a înmulțit s'au a scăzut.

Precum am învățat și altele dela ei, n'avem decât să-i urmăm cu aceeași statornicie și în privința aceasta.

Armata română.

Cea dintâiu armată din țările așezate în partea de răsărit-meazăi a Europei e cea română. Soldații din România, ca și ai noștri din Ardeal și Ungaria, au dat punea dovezi de vitejie și de disciplină (supunere). Înmulțindu-se mereu populația României, cei din fruntea statului au avut de grije să înmulțească și armata. În anul acesta s'au îmbunătățit mult hrana, armele și îmbrăcămintea (s'au început și cu introducerea uniformei celei nouă). Pe lângă acestea s'au înmulțit și numărul regimentelor, așa că România are acum 40 regimente de infanterie, fiecare regiment cu câte-o secțiune de 3 mitralize (un fel de tunuri, din cari împoacă cu gloante de pușcă). Pe lângă acestea s'au înmulțit și regimentele de artilerie (de tunari), fiind acum 20 cu totul.

O școală foarte bună fac și ofițerii. După ce au terminat (isprăvit) școala primară, intră în liceul militar (gimnaziu mare) de 8 clase. Apoi fiecare intră în școlile speciale militare: de infanterie, cavalerie, artilerie și geniu, unde mai fac încă doi ani, deci cu totul 10, așadar mai mult ca ai noștri din Austro-Ungaria. Ofițerii sunt foarte naționaliști și, pe lângă cărțile lor militare, cetesc gazete și cărți naționale, urmărind astfel soarta neamului nostru de pretutindeni.

Să trăiască mândra armată română!

Liga Culturală și noua fărâdelege a lui Zichy.

Am dat știrea despre noul ordin nelegal și necultural al ministrului Zichy, care vrea, ca deaci înainte nu numai numele noastre de botez, dar chiar și *cele de familie* să fie trecute în matricolele școlare după ortografia maghiară, adică schimonosite după cum le prinde urechea de ne european a condasului sau cicoșului de pe pusta Ungariei. Ordinul acesta e o nouă palmă dată civilizației europene, căci nu există popor cult (cuminte) pe pământ, care să îndrăznească să schimbe felul de-a scrie al numelor proprii. Francezul de pildă scrie numele germane așa cum le scriu Germanii, iar Germanii pe cele franceze, cum le scriu Francezii. Chiar și numele maghiare, oricât de străine ar suna la urechea Europeanului, se scriu după ortografia maghiară. Așa de mult se respectază în Europa și în țările civilizate din celelalte continente dreptul de proprietate la numele propriu. De altminteri cel dintâiu, care calcă ordinul acesta e însuși ministrul Zichy (cetește Zici), care ar trebui să și-l scrie după ortografia neamului său *Zicsi*.

Se'nțelege, că aceasta nouă bazibozucie a lui Zichy a indignat în rândul întâiu și pe frații noștri din România. Intreaga presă de-acolo, începând cu gazetele guvernului, înfierează cu indignare măsura lui Zichy. Pentru toamnă se vor organiza, din partea cetățenilor, întruniri de protestare în toată țara. Lucrul îl va porni Liga culturală.

Comitetul Secției (despărțământului) București a Ligei a fost convocat înainte de vacanță și a votat următoarele propuneri ale dlui *St. Lambu*, președintele secției și membru în comitetul central:

1. Să fie rugat comitetul central al Ligei a organiza în Capitală, în Septembrie, o mare întrunire de protestare, cu delegații tuturor secțiilor din țară. În acest scop comitetul secției București va da concursul său cel mai mare.

2. Comitetul central să fie rugat a lua măsuri pentru publicarea unei broșuri franceze, germane și engleze, despre neomenoasa pornire de maghiarizare a guvernului unguresc.

3. Comitetul secției București va organiza pentru toamnă o serie de conferințe, lămurind opinia publică asupra gravității celui mai nou ordin al ministrului de instrucție din Ungaria.

Din Orșova.

Sub titlul „*Pentru limbă — pentru neam*“, am publicat în numărul trecut al foii noastre un articol, în care scoatem la iveală întâmplarea unui preot, descrisă în „Unirea“ dela Blaj. În cele scrise se spunea, că un preot *V-u* nu voia să se folosească nici odată de altă limbă, decât cea românească, când făcea documente sau trimetea altfel de scrisori. Și asta cu tot dreptul trebuie să o facem cu toții.

Ca răsunset la cele scrise de noi, am primit dela Orșova o scrisoare mai lungă, în care ni se descrie cât de ușuratic desconsideră unii oameni limba noastră. Pentru a se vedea cum judecă un abonat simplu al nostru, lăsăm să urmeze unele părți din scrisoarea, care e scrisă parte mare în graiul bănățenesc. Iată ce ni-se spune:

„Onorate Domnule Redactor,

Cetindu-se dela o vreme încoace și pre la noi pre lângă Dunăre, iubita „Foaia Poporului“, care numai adevărul ne propovăduiește și numai spre binele neamului românesc luptă cu mare dragoste, — ne vedem și noi îndemnați să dăm semne de viață și să vă mai scriem câtemite șeva ca să se ducă vescea în vileag și despre isprăvurile ce săvârșesc Domnii noștri pre la noi.

Cetind în iubita „Foaia Poporului“ Nr. 27 din Duminica 3/16 Iulie 1911, pe pagina de frunze, articolul: „*Pentru limbă — pentru neam*“, ne vine a plânge când ne adușem aminte că și pre la noi a fost odată un apostol al românismului, care a împlinit foarte strict celece să amintește în susnumitul articol. Acel apostol a fost mult regretatul protopresbiter din Orșova *Mihail Popoviciu*; acela care cu căutătura sa cea șchinteietoare și în dușmanul cel mai crunt al nostru, sciă a fulgera respect; care, acte sau alte scrisori față de deregătoriile țării numai în limba oficioasă a bisericii române au extradat, din care cauză a avut multe neplăceri.

Adecătelea pre la Orșova i zagonul (obiceiu) că la Botez (Bobotează), la sfințirea apei să se facă paradie mare cu cătane, la care Majorul dela Honvezi nici odată nu le-a dat Orșovenilor cătane la paradie, fiindcă dl protă a scris în limba românească, cece dl major nu vrea să cunoască, iar din asta, năcazul Orșovenilor. Românul verde *Mihail Popoviciu* încă în iarna trecută a trecut în altă lume, iar Orșovenii și-au adus un alt preot.

Părintele actual niși n'a fost ocupat bine jățul său în parohie și au și încheiat precinie cu străinii și au dat dovezi de dragoste Românilor orșoveni.

La Botezul trecut pentruca majorul să-i dea cătane pentru paradie la sfințirea apei, părintele din Orșova au așternut rugămince în limba maghiară, unilindu-se, în urma căreia nu numai că i-a dat cătane, dar chiar și Domnii hei mari și tisturile au luat parte la paradie. Mulți Români din Orșova înghioldindu-se își ziseau unul altuia: „Vezi mă Mito, dar ăsta-i popă!“ Noi întărim însă, cele scrise în numitul articol în pasagiul din urmă: „Celece face altminteri, e un vânzătoriu de neam, căci își necinstește limba“.

Vezi așa-i pre la noi, Domnule Redactor, și dacă binevoiți a ne permite zău noi mult V'am mai scrie de pre aci.

Cu toată onoarea
Nestor de pre Cerna.

Noi credem, că acest favor, de-a avea Români Orșoveni miliție la sfințirea apei în ziua de Bobotează s'ar fi putut cumva ajunge — dacă preste tot s'a ținut așa de mult la el — și fără desconsiderarea limbei noastre în corespondența oficioasă, ce s'a purtat între comanda militară și căpeteniile bisericii noastre. De ce trebuie să fie unii oameni de-ai noștri așa slabi de inger și lipsiți de energia cuvenită? Un drept lăsat odată jos, e pierdut pentru totdeauna. Iar pentru mici favoruri trecătoare nu trebuie să lăsăm nici odată din drepturile noastre cele mai de căpetenie, cum este *dreptul limbei*.

Asta ar trebui să și-o însemne mulți de-ai noștri.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Lugoșului (Bănat) și-a ținut adunarea generală în frunțașă comună *Crișiova*. La serviciul dumnezeesc din biserică oaspeții au avut ocazia să asculte cântecele sfintei liturghii cântate foarte frumos de corul țăranilor de-acolo. Conducătorul corului e harnicul învățător, dl *N. Drăgălină*.

Di protopop *Dr. Gh. Popovici*, directorul despărțământului, a arătat scopul Asociațiunii. Părintele *I. Pușcan* a vorbit despre căile, cari duc la fericirea adevărată. Di *D. Rațiu* vorbește despre tovarășii și însemnătatea lor pentru înaintarea economică a poporului nostru. In cuvinte calde îndeamnă învățătorul *Vidu* pe părinți să-și crească copiii în spirit național, căci numai așa se vor putea împotrivi copleșirii prin străini. Părintele *Corneliu Biro* ține o prelegere despre „Cum să ne creștem copiii“, ca să fie sănătoși și trupește și sufletește.

Despărțământul acesta are 120 comune curat românești, cu 130 preoți, cam tot atâția învățători, aproape 40 de avocați și medici, și totuși are numai 50 de membri ordinari și 28 ajutători. Asociațiunea are despărțăminte cu mai puține și mai sărace comune, dar acestea își țin de datoria a da cât mai mulți membri. Și la frații bănățeni se vor schimba lucrurile, numai frunțașii să dovedească interes!

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad). „Nu are păreche în istoria lumii civilizate această volnicie, această fără de lege, acesta atentat îngrozitor și ne mai pomenit în potriua naționalității noastre, în contra ființei noastre etnice. Ne iau averile în dări și în pedepse, ne silesc să ne prostim copiii cu învățarea unei limbi străine, ne trimit pe cap deregători străini cari ne urăsc ca pe cei mai mari dușmani ai lor, ne judecă într'o limbă, pe care nu o înțelegem, au batjocorit numele satelor noastre și ne silesc, ca în loc de *Buteni* să zicem *Korosbokény*, ne răpesc dreptul limbei noastre în armată, silesc pruncii de școală să rostească și Tatăl-nostru ungurește, pentru tricolorul nostru românesc ne aruncă în temniți: — *acum vreau să ne răpească și dulcele nostru nume românesc, ca mâne poimâne tot ei să spună că suntem Maghiari romanizați și să pretindă pe acest cuvânt dreptul să ne facă Unguri*.”

„Chiar după legile in vigoare (legile după cari să cărmuește țara acum) ale acestui nefericit Stat nimeni nu-și poate schimba numele fără îngăduință dela ministrul de interne. Și nici o autoritate publică din țara aceasta nu are dreptul să-i schimbe cuiva numele cu dela sine putere. Fiecare copil trebuie să poarte numele tatălui său. Dacă cineva, fiind major (major e cineva dacă a împlinit 24 de ani) și de sine stătător, ar dori să-și schimbe numele, el trebuie să ceară pentru aceasta în scris îngăduință dela ministrul de interne.

„De ne vom supune acestui ticălos ucaz (poruncă), de vom suferi batjocura ce ni se pregătește, vom fi vrednici de moarte. Suntem însă convinși, că forurile noastre bisericești, episcopii noștri, în frunte cu Metropoliții lor își vor face da-

torie și vor ști să respingă acest atac barbar și absolut fără nici un temei legal, care se încearcă împotriva ființei noastre românești. Cerem de altă parte ca deputații noștri cât mai curând să interpeleze (să întrebe) în parlament pe ministru, denunțând lumii civilizate această ne mai pomenită fărădelege ungurească.

„**Voința Națională**“ (București). E trist că Ungurii, cari au tot interesul să trăiască în bună înțelegere cu naționalitățile nemaghiare, nu pricep că prin asemenea măsuri nu-și ajung scopul, ci produc numai ură, împiedecând întărirea Statului ungar, necesară pentruca Austro-Ungaria să-și poată îndeplini menirea istorică.

Mai ciudat e, că se ia această măsură tocmai în vremea când Austro-Ungaria se amestecă în Turcia împotriva încercării tinerilor turci de a nimici pe albanezi.

Austro-Ungaria a găsit cu cale a atrage atențiunea turcilor tineri că prin prigonirea limbei albaneze și prin alte măsuri — de pildă prin trimiterea de slujbași cari nu cunosc limba și obiceiurile albanezilor — aprind un foc ce poate să se întindă și să dea loc la un războiu european.

Dacă diplomația austro-ungară găsește greșită politica turcilor față de naționalitățile neturce, nu poate să nu creadă același lucru despre politica partidelor ungurești față de naționalitățile nemaghiare. De altfel, Austria ar putea servi de pildă Ungariei, căci ea nu caută să germanizeze naționalitățile negermane.

Înțelegem și în Turcia și în Ungaria să se ceară cetățenilor culti să cunoască limba naționalității, care a întemeiat Statul; dar de acolo până la măsura de-a schimba numele copiilor, când intră la școală, e o prăpastie; iar măsura de-a da învățatură în limba maghiară lovește în toate principiile pedagogice moderne și e un atac în potriua culturii.

Toate aceste observații le facem tocmai dându-se seamă de nevoia neapărată de-a se împăca naționalitățile nemaghiare cu Ungurii. Monarhia Austro-Ungară e puternică economică și cultural, are armată numeroasă și bine exercitată, în curând va fi puternică și pe mare. Dar izvorul adevărat al puterii este solidaritatea sufletească a tuturor elementelor naționale deosebite din cari monarhia se alcătuiește. Tot ce seamănă ură și nemulțumire în suflete, tot ce împedecă răspândirea culturii, orice piedecă pusă cetățenilor de-a ajunge să joace rol potrivit priceperii și destoiniciei lor, slăbește puterea morală a monarhiei.

În împrejurarea de față, a nu lucra la înlăturarea pricinilor de slăbire, ba chiar a le înmulți, este o crimă în potriua celor mai înalte interese ale omenirii.

Când diplomația Austro-Ungară spune asemenea adevăruri în vedere Turciei, credem că avem și noi drept să le punem în vedere Ungurilor.

De altfel stăruința împăratului pentru votul universal nu are rost decât tocmai întărirea sufletească a Ungariei“.

„**Seara**“ (București). Ministrul cultelor și instrucției publice din Ungaria contele *Zichy*, și-a câștigat un merit extraordinar pentru fanaticii politicii de maghiarizare. Voind să întreacă pe contele *Apponyi*, care fusese ministru înaintea lui, ministrul de acum al culturii din regatul

vecin a dat și el o lovitură originală. Printr'un ordin către conducătorii școlilor românești, contele *Zichy* le impune (și simele școlarilor numai pe ungurește în matriculă. Cu alte cuvinte, li se poruncește dascălilor culturii românești să maghiarizeze ei însuși numele cinstite ale copilor

Este cea mai nouă și cea mai tristă nebunie a șovinistilor unguri, ceiace și-a permis (a îndrăznit) să facă ministrul *Zichy*. Astfel de ucizuri (ordinațiuni) nu s'ar putea născoci nici măcar la *Hotentoti*, dacă aceștia ar fi oameni civilizați ca vecinii unguri și ar stăpâni un regat milenar (de o mie de ani) ca Ungaria...

Stiri politice din străinătate

Turcia. Ministrul plenipotențiar al Turciei la Cetinge (capitala Muntenegrului) a arătat guvernului muntenegrin, ce drepturi și ușurări dă guvernul turcesc Albaniezilor malisori, cari se vor reîntoarce în patrie.

1. Tinerii înscriși la recrutare vor face serviciul militar sau în vilaietul *Scodra* din Albania, sau la *Constantinopole*.

2. Dările și orice fel de datorii cără stat vor fi socotite după puterea economică a populațiunii. Lucassarea dărilor se va amâna până când oamenii vor fi în stare să le plătească.

3. Malisorii vor plăti aceleiași taxe pentru oi și miei, cum plătesc ceialalți economi de oi.

4. Malisorilor li-se vor da arme. Acestea va fi păstrate în magazine anume. Ceice trebuie să poarte armă din cauza ocupațiunii lor (păzitori ș. a.) vor avea o licență dată de autorități.

5. Malisorii vor arăta guvernului comunele, unde trebuie să se înființeze cât mai curând școale naționale. Vor arăta și unde trebuie făcute șosele (drumuri împăratești).

6. Locuitorii săraci vor fi întrebuințați cu plată la lucrări publice: drumuri, clădiri ș. a.

În urma acestor ușurări, Albaniezii au început să se întoarcă din Muntenegrul în patria lor. Guvernul muntenegrin încă a început să mai slăbească din dragostea lui fariseiască față de Albanezi, așa că e nădejde de pace și rândueală și în partea aceea a Turciei.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg 4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an 2 „ 20 „
Pentru țările străine 11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).
Numerii apăruți dela 1 Iulie st. ș. incoace, se trimit.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ prestă tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Horea.

Schiță din popor de Carmen Sylva.
— Traducere autorizată. —

Culmile Buceciului erau rumene, căci bujorul era înflorit. Plutea în văzduh mirosul florilor lui, acel miros dumnezeesc au în deosebi Carpații. Mirosea a bucel au în deosebi până și lâna mieilor ce păjer de munte până și lâna mieilor ce păsteau imprăștiată ca niște flori mari albe pe coastele dealului Furnica.

Pe o culme a dealului ședea cu capul în mână, și cu fruntea pe genunchi, un cioban, aproape copil încă și plângea cu suspine. Plângea de-ți venea să crezi că nici odată nu va mai înceta de-a plânge.

Cănele lui, un dulău uriaș cu coșocul mișos și sur, s'apropiă uimit, puse capul într-o parte ascuțind urechile și-l privea lung pe băiat; începu să hăuie apoi s'alung pe băiat; începu să hăuie apoi s'apropie, împinse cu botul brațele stăpânului său la o parte și începu să-i lingă fruntea și părul până când își ridică ciobanul capul, cuprinse cu o mișcare sălbatică grumazul cănelui și își ascunse fața în coama lui plângând și mai amaric. Cănele nu mai știa cum să-l mai mângăie. Începu a bate din coadă și a linge stăpânului său părul lung și negru ca corbul. Toate 'n zadar, cea d'ântăi durere mare copleșise inima ciobanului și nu se mângăia.

Pricepea el, cănele, durerea stăpânului; o împărțea până la o măsură oareși care, dar îl muncea grozav plânsul tinărului său stăpân, îl dorea suspinele lui, căci era bătrân cănele și cuminte. Drumul de pe Furnica până jos în Bărăgan și în Dobrogea, el îl trecuse de nenumărate ori, viscole, zăpezi, lupi, călduri mari, prav și urși dase preste capul lui; cunoștea Carpații, Balcanii, Argeșul, Dunărea și pe străbunele oilor ce fătaseră acum de curând, el le păzise. Dar așa ceva nu mai dase preste capul lui. Lacrimi nu mai văzuse în ochii flăcăului drag, așa suspine nu mai auzise. Văzând că toate mângăierile lui sunt zadarnice, bietul căne să așeză lângă stăpânul său și începu să urle și el din toate puterile. Era într'adevăr înțeleaptă purtarea lui, mulți oameni mai ales cei cari uită cuvintele scripturii „plângeți cu cei care plâng“—ar fi putut învăța dela acest căne, că în dureri mari cuvintele goale sunt ca sarea pe o rană deschisă. „Taci Rumire, se vor speria oile, și ciobanii vor crede c'am dat de vre-un rău“, zise în fine flăcăul, ridicând capul. Fața 'i eră rumenă și pârilită ca o poamă sănătoasă pârăguită de soare.

Ovalul feței lui era regulat, avea trăsuri fine, ochii lui mari ca niște mure răscapte străluceau sub sprâncenele frumos arcuite. Avea gură frumoasă cu buze subțiri și niște dinți strălucitori puternici ca de lup. Și cum suvițele de păr negru îi cuprindeau fața căzându-i pe umeri, el să-măna cu o icoană a marelui pictor Rembrand. Pe cap avea o căciulă uriașă căprie de miel cu niște margini late și cu vârful ascuțit. Căciula era cu mult mai mare decât capul lui.

Deodată ciobanul sări în sus și scuturându-se ca un căne plouat își șterse urma lacrimilor de pe față și puse mâna pe buciom.

Lătrăturile lui Rumir se vor fi auzit pe la stănele învecinate, trebuia să le deie știre ciobanilor că nu e primejdie aci la oi, — se gândea el.

În cămașa lui de pânză sură, încins preste mijloc cu un șerpar lat, ciobanul sta pe culmea înconjurată de albăstrimea cerului ca un brad tinăr pe munte. În buciomul sprijinit de pământ el suflă — urcând și coborând glasul, un cântec tremurător și nehotărât ca glasul harfelor de vânt a lui Eol.

De aproape nu ți-se pare puternică cântarea de buciom, dar ea răsună din culme în culme.

Cântă ciobanul ca o jumătate de ceas apoi puse mâna stângă pe gura buciomului, își sprijini cotul mâinei drepte pe ea și rămase astfel cu capul în mână, cu picioarele încrucișate, nemișcat ca un chip de peatră. Retraia întâmplarea: Vedeă dihania, un urs din cei gulerati cum s'aruncase asupra turmei lui, sugrumase, omorîse și — înspăimântase mulțime de oi. De oi îl durea și nu'l prea durea, oile erau ale stăpânului său care era bogat. Dar de măgăruș îi — părea rău, fiindcă fusese a lui măgărușul. Dihania de urs l'a sfășiat, ba îl și mâncase de jumătate până la sosirea lui.

Ciobanul își mușcă buzele, îi era cam rușine să înceapă din nou a plânge, om mare de 18 ani. Alți flăcăi la anii lui sunt însurați ba unii au și câte un copil, și el plângea!

Dar măgărușul, măgărușul lui! Ce drag i fusese de măgăruș, — sur și creț cum era, își venea să răzi de părul sburlit ce-i acoperea până și ochii îndrăzneți și botul îndărătnic.

Când făcea sărituri își venea să-l asemeni cu un copil răsfățat care nu să poate despărți seara de joc. Altcum ce bun și ce răbduriu era. Ducea în spatele lui toată povara stăpânului său, mergea prăfuit între oi cam pe la mijlocul turmei și nu era cu mult mai înalt ca ele.

Toți îl cunoșteau, dar cu ciobanii și cu cănele era deaproape împrietinit. Ghiță îl chemase pe măgăruș; bietul Ghiță cum s'a prăpădit. Judecând astfel ciobanul își aduse aminte că era om crescut și el acum.

Dorința de răzbunare să deșteptă în inima lui. „Horeo“, își zise el, „Horeo, mă, să-ți răzbuni prietenul răpus, altcum nu te vor mai asculta oile și Rumir te va da de rușine, căci Rumir e cu mult mai viteaz ca tine Horeo, fătul meu“.

Pe când mintea lui urzea aceste gânduri, ochii începură să-i scânteieze din ce în ce mai viu și sprâncenele i-se încrunțară. Dar cum să omoare ursul? Pușcă n'avea, n'avea decât un topor, nici o altă armă de apărare, și ursul era uriaș, asta o băgase el de seamă în întunecimea nopții de atunci. Ii veni un gând: „Rumire rămâi aci, păzește oile, mă duc pân' pe Jippi să mă înțeleg cu ciobanii“.

Cănele bătu din coadă, știa el bine că e cel de încredere și că în grija lui sunt date oile, dar și ciobănașul Horea, care era încă copil.

În opincile lui sure Horea trecu săltând preste covoarele înflorite ce acopereau culmile Buceciului. Ghintura înflorea în toate părțile și prin crepăturile stâncilor floarea aleasă, numită Lumânarea muntelui sau Alba-Regină.

Horea nu-și da seamă că aceste flori

albe și catifelate sunt tare frumoase, nu știa că erau căutate și prețuite în vale jos. Păreau așa de neînsemnate și fără miros, nici numele acestei flori nu-l cunoștea, dar nici lumea de jos nu aflase încă despre munții României, că ascundeau astfel de scumpeturi și era bine să fi rămas nedescoperită această taină.

Ciobanul și Lumânarea muntelui înfloreau pe culmi fără să-și dea seamă că sunt frumoși, creșteau sus în singurătate spre lauda și bucuria celui ce a creat firea. Nu știau nimic din cele ce să petreceau în lumea de jos, dacă ar fi aflat vre-o taină de pe acolo nu și-ar fi bătut capul să o înțeleagă.

Horea află sus pe Jippi doi ciobani bătrâni și pe unul tinăr, le ceru sfat pentru răpunerea ursului.

„Lasă-te“, răspuseră ei, „ești prea mic și prea slab, te omoară dihania“.

Dar el se încrunță la ei cum se încrunta uneori „Ghiță“ măgărușul, când nu-l venea vre-un lucru la socoteală și plecă fără să le dea răspuns. (Va urma).

Maria Cunțan.

Gânduri.

Iară mă trudește cu mintea
Ca se'nțeleg rostul lumii;
Ori ce-ați gândi, orice-ați spune,
De n'ați pune cu nebunii,
N-o'nțeleg, căci prea e șoddă
Lumea, compusă din noi...
Iar de-o'nțelegeți mai bine
Vaș ruga să-mi spuneți voi:
Cum se poate, ca cel harnic,
Cu cel lenes, sunt unici;
Cel cuminte cu cuminte,
Sunt la culme inimici.
Cum se poate, beutorul,
Prieten cu cel cumpătat;
Iar cel rău, frate de cruce
Cu cel bun și nepătat.
Cum se poate, mincinosul!
Se zică „dreptului“ frate...
Ingerul, — demonului,
Ar putea să-i pună parte?

Cum se poate, cum se poate?
Stau în loc și mă gândesc...

— Dar nu te mai trudi minte;
Așa-i neamul omenesc!
Ca'tă bine'n jur de tine
Că, acelaș sunt și eu:
Nime nu-i fără greșele,
Singur numai Dumnezeu!

Petru O. Orlățanu.

Povestea vorbeii.

De Anton Pann.

Despre vizite sau cercetări.

Vizitele mai plăcute
Sunt cele mai rar făcute. — Mulți zic:
— Mai șezi, că nu șezi pe ghimpi
Ce te grăbești ca 'n alți timpuri? — Că,
Omul dintr'un copaci cade
Și vr'o trei zile tot șade. — Și că,
De iubit ce ne iubim
Tot la anul ne 'ntâlnim, — Să știi însă că,
Astea sunt numai niște vorbe.—De vreme ce,
Mai rara vedere
Este mai cu miere. — Și,
Rara întâlnire
E mai cu iubire.

Poezii populare.

Din jurul Bistriței.

Culese de *Avram Prică*, curelar în Bistrița.

Frunzuliță flori de fragă,
Iubește-mă măndro dragă.
Iubește-mă pân' ce mor,
Căci eu tare te ador.
Mândra mea e Bistrițană
Tucu-i ochii și-o sprânceană.

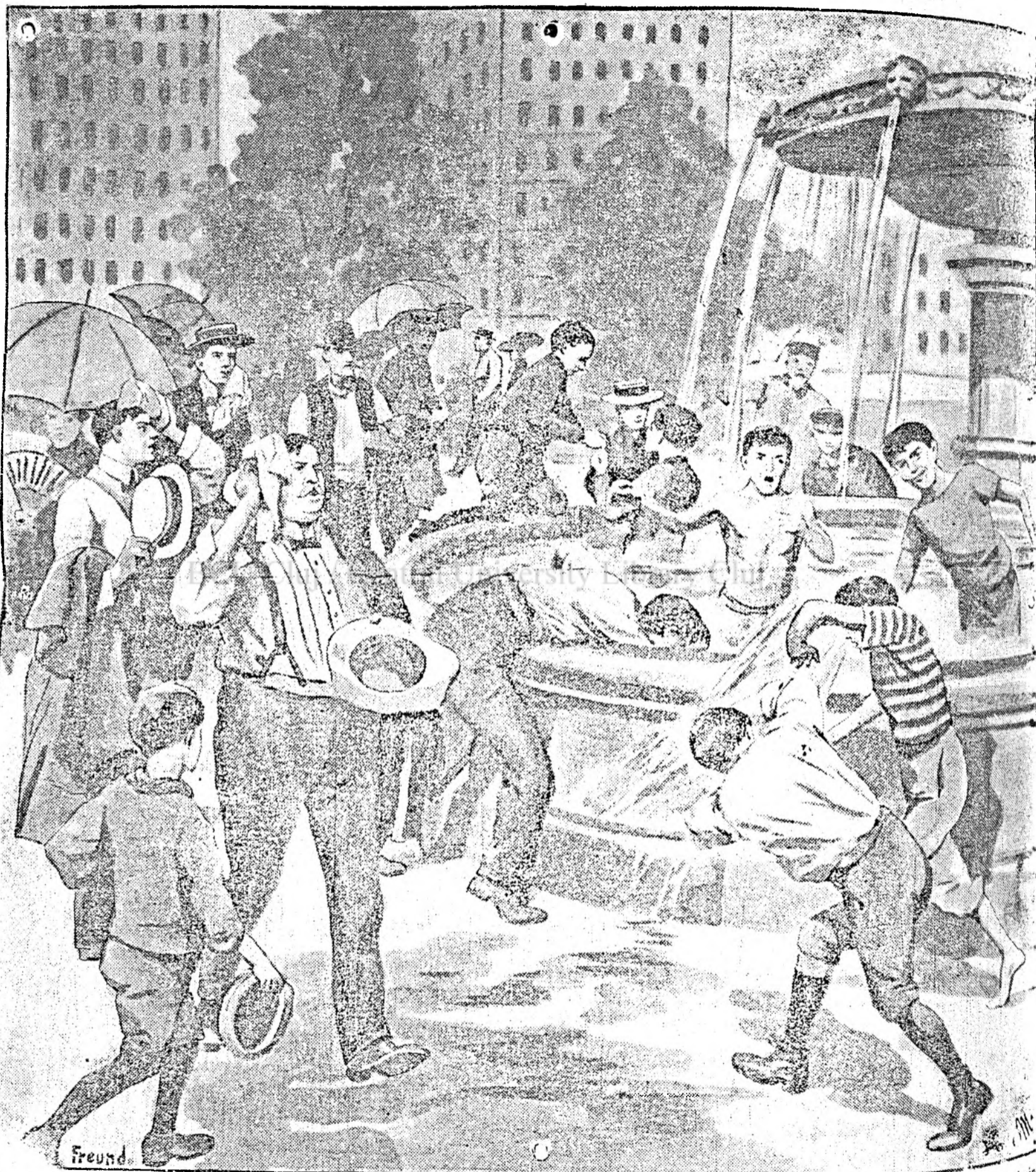
De dorul măndruței mele
Une-ori m'apucă jele.

Știi tu măndro ce ziceai,
Când lângă mine ședeai?
Când ședeam pe pajiște
Și vorbiam de dragoste?
— Că nu va fi om pe lume
Să-ți fie drag ca de mine;
Că nu va fi nime 'n lume
Pe noi să ne despreune.

Dorul meu e dor cam lung
Nu știu unde o s'ajung,
Voiu ajunge c'am departe
Pân' ce le-oi pătimi toate.

Frunză verde foi și foi
Vorbește lumea de noi,
Căci ne iubim amândoi
— Lumea poate tot voi;
Dacă noi ne vom uni.

Călduri mari în America.

Săptămânile trecute în cea mai mare parte a Americii au fost dat niște călduri mari, cari după aceea s'au mai micșorat.

Acum se vestește, că căldurile au re-început din nou. În orașul Washington 50 de persoane — după cum se spune — au înebunit de căldură.

La New-York zeci de persoane mor de insolație (soare sec, săgeată). Într'o zi au fost 13 cazuri de moarte. Fabricile și magazinele de gheață nu mai pot răzbi cu fabricarea și liferarea de gheață, așa

de multă să cere. În restaurante s'au construit blocuri de gheață (un fel de ghețare), în jurul cărora se adună oamenii pentru a se răcori. Căii, cari nu au pungi de gheață pe cap cad pe stradă.

În Chicago sunt deasemenea călduri mari, cari au pricinuit până acum moartea la vre-o 30 persoane. La Osterleypark în Middle-Essey termometrul a arătat într'o zi 48 grade Celsius la soare.

Ziarele din Franța scriu, că valul de căldură, care a cauzat atâta pacoste în

America, a sosit — mânat de curentul vântului — în Europa. Se spune, că în Franța încă ar muri oameni de căldură. Din toate părțile Franței, cum și din Anglia, se vestesc călduri nebuie.

Chipul nostru ne arată cum publicul și copiii de pe stradele New-Yorkului cămă să scape de căldură și să se răcorească. Cu toții fug și se așează sub ghețarele și fântânile cele mari, cari sunt construite prin oraș sau prin alte localuri.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 20 Iulie n.

O mare adunare poporală

au ținut în 12 Iulie n. Românii din Bozoviciu, în Bănat. Administrația ar fi voit să oprească adunarea, sub cuvânt că s'ar fi constatat holeră prin acele părți. Dar avocatul *Dr. Vladone* a pășit energic contra astorfel de uneltiri neadevărate, așa că adunarea a trebuit permisă.

În fruntea celorce au luat parte la adunare a fost vrednicul nostru luptător *Dr. Aurel Vlad*, însoțit de domnii *Dr. Victor Bontescu*, *Dr. Gheorghe Lăbonțiu*, *Dr. Alexandru Morariu*, părintele Tătuca dela Iablanița și alții.

O frumoasă primire li-s'au făcut fruntașilor noștri în comuna Prigor. (Ei pleaseră dimpreună cu dl *Vlad* dela băile Herculanee). Toți locuitorii acestei comune au eșit cu mic cu mare, ca să întâmpine pe vrednicii noștri luptători. Dl *C. Buzac*, abs. de teologie, s'a pus în fruntea alor 16 călăreți, cari le-au eșit înainte spre întâmpinare.

De asemenea au fost primiți frumos de locuitorii din Prilipeț. În această comună s'au alăturat la convoiul, care mergea la Bozoviciu, și o seamă de țărani vrednici din Gârboveți, Rudaria, Bănia și Dalboșeț.

La adunare, care s'a deschis la ciasurile 3 după amiază, au luat parte mai multe mii de persoane. Poporațiunea românească de prin acele părți nu mai putea de bucurie, că văd în mijlocul lor pe neînfricatul nostru luptător *Dr. Vlad*. Preste tot locul a fost aplaudat, dar nu mai puțin în decursul vorbirii, ce a ținut la aceasta adunare. Afară de domnișia au mai vorbit domnii *Dr. Vladone*, *Dr. Lăbonțiu*, *Dr. Morariu*. La urmă s'a primit moțiunea cunoscută dela celelalte adunări.

În șirul adunărilor aranjate de Români până acum, adunarea dela Bozoviciu încă a succes preste așteptare, ceace este spre fala aranjatorilor și a tuturor Românilor.

Serbare jubilară la Brașov. În ziua de Sân-Petru s'a sărbătorit la Brașov jubileul de 25 ani, decând dl Andreiu Bârseanu a făcut apostolie de dascăl român. Dumnia lui iese la penzie, venind la Sibiu, unde îl așteaptă o nouă muncă în interesul înaintării culturale a poporului român.

Fie binevenit în orașul nostru!

Ape mari și alte nenorociri. În numerele trecute ale foii am scris despre apele și ploile mari, cari au dat în mai multe părți.

Acum aflăm, că preste comitatul Clujului a dat Dumineca trecută o furtună mare împreună cu rupere de nori. Furtuna a pricinuit pagube cu deosebire în comunele Cojocna, Hidalmaș, Apahida și Ighia.

Sâmbătă la 2/15 l. c. pe la 11 ore a. m. în comuna Pătaș din Bănat, locuitorul țaran Grigore Stefan cu familia, fiind la câmp la strâns la fân și observând că o să vină ploaia, s'a scutit de ploaie sub un pățul de fân cu soția sa Paraschiva și cu fiul lor Mihail, lipiți unul de altul. Preste puțin după ce s'a pus acolo aud deasupra o pocnitură, când Grigore a fost deslipit de soție și fiu, și aruncat la o depărtare de 4-5 metri la o parte de unde ridicându-se și privind la ai săi, soția și fiu, îi vede pe amândoi răsturnați la pământ, fără suflare — morți. Soția a

fost o femeie puternică la 40 ani, iar feciorul de 18 ani.

Tot atunci la alt loc Lazar Dragici și familia lui, au fost atinși de fulger trăzând în apropierea lor nu în lemn unde s'a scutit, ci în pământ, spărgând și aprinzând iarba pe unde a șerpuit. Cel dintâi a pățit-o la culmea Lodoviți, iar acesta la Petrele arse.

Asemenea a pățit-o la Izvorul bun Mihail Popovici cu familia, a scăpat însă toți aceștia cu câteva leșinuri ori amorțele — dar cu viața.

După știrile sosite până acum, în *Moldova*, ploile încă au făcut pagube mari. Comuna *Răcăciuci* a fost nimicită grozav. Au pierit și mai multe persoane în valurile Siretului. La *Mihăileni* încă a dat afară Siretul. Comuna *Stefănești* a fost inundată de apele Brateșului.

Comunele *Lespezi*, *Rocșani* și *Stîrbăț* încă au fost inundate de apele Siretului. De asemenea au fost ploi și ape mari pe la *Huși*, *Roman*, *Piatra-Neamț* etc.

Din pașalicul Turzii. Ni-se scrie: Călăul culturii noastre din comitatul Turda-Arieș, inspectorul regesc *Dr. Ballo*, e transferat de ministrul de școale în comitatul Turoc. Ca să-și încoroneze opera sa de maghiarizare în acest comitat, în 1 Iulie c., a denegat subscrierea chitanțelor pentru ajutorul de stat a învățătorilor noștri, pe baza că nu sunt provăzute cu pecete în limba statului; și așa bieții dascăli nu și-au primit salariul.

Deocamdată e mare bucurie că ne-am scăpat de el. Vom vedea cine-i va fi succesorul (urmașul). La plecare, de merinde îi dorim din inimă călăului *Ballo*, ca din Turoc preste un an să ajungă în Arva de acolo preste o jumătate de an s'o tullească nu încoace, fără tot mai spre nord, până va ajunge la neamurile lui din Rusia. Acolo ridice învățământul poporal după calapodul lui, iar nouă ne deee pace. Așa să-l călăuzească Cel de sus. *Rap.*

Cununie. D-șoara *Ana Suciu* și dl *Nicolae Schitea*, comerciant în Avrig își sârbează cununia lor religioasă Duminecă, în 10/23 Iulie 1911 în biserica gr.-or. din Vale.

Din Șeica-mare primim — ca răspuns la cele publicate de noi în numărul trecut al foii — o scrisoare mai lungă din partea institutului „Ajutorul“. Dar fiindcă în scrisoarea băncii susnumite se amintesc o seamă de lucruri, cari însă nu se dovedesc — nu o putem publica. Pe de altă parte „Ajutorul“ amenință, că va scoate o broșură contra primului nostru institut românesc, — un lucru unic până acum la noi, în afacerile de bancă. Dela acest plan nu voesc numiții domni dela „Ajutorul“ să se abată de loc. Atunci ce rost mai are publicarea unor insulte, cari și așa nu se dovedesc?

Părerea noastră este asta: „Ajutorul“ caute mai bine alte mijloace, prin care de sigur că vor ajunge la delăturarea răului, dacă preste tot acesta ar exista. Trebuie, ca noi Românii din toate nimicurile să facem zarvă în țară? Îți face impresia, că unii oameni anume roscolesc lucrurile de ceartă, cum a fost și la punerea pietrii cu „actul comemorativ“ și vorbirile acelea ocazionale. Iar ca ridicolul să fie la culme, să anunță acum o „broșură“ (la care lumina mare îi zice pamflet).

Precauțiunea și judecata cumpătată duce totdeauna mai ușor la liman, decât ataturile și amenințările fără rost.

Viața regulată... a omului slab.

Sperlă, bețivul cel mare,
Nu avea asemănare
Între alți bețivi stricați
Și la cap întunecați,
Tot în crâjme-și petrecea
De casă grije n'avea.
Într'o noapte Sperlă beat,
În casă cum a intrat,
Femeia din pat îndată,
Începu cu el la ceartă:

— Măi bărbate! zise ea,
Până când tu tot așa!
Dar de ce nu lași tu crâjma,
Și să te gândești odată
La viața regulată?

— Oare să poate nevastă
(Zise el cu gura moartă)
Să trăiesc mai regulat?
După cum vezi sunt dedat
Căci eu într'o zi ca'ntr'alta,
Stau la crâjmă, nu fac alta;
Regulat eu mă îmbăt
Și foarte rar mă desbăt.
Apoi nopțile, ști bine,
Regulat le stau prin crâjme,
Și după cum știm cu toții:
Eu doar după miezul nopții
Regulat sosesc acasă,
La copii și la nevastă.
Poți pofti tu vre-odată
Viața mai regulată? *atob.*

Mărturie cântată.

Într'o zi am intrat la un tribunal.
Mare mi-a fost mirarea, când am văzut în
fața președintelui un Țigan lăutar, care
cântă din gură, de credeai că e la o nuntă.
Ce se întâmplase?

Țiganul eră așa de gângav, încât îi
eră cu neputință să rostească două vorbe
cu înțeles; numai când cântă, rostea vorbele
ca oamenii. Lucrul acesta eră cunoscut
de tot orașul. În ziua aceea Țiganul
fusese chemat să facă o declarație ca martor.
El începui:

— D d d m m m mule P p p p președ d d
dinte că că când a a a m a a a ajuns la la la
fața loocului.....

— Ian stăi, îi zise președintele, cântă-ne
mai bine declarația D-tale.

Și Țiganul cântă aceace știă pe melodia
unui cântec de dragoste.

Suntera slabi! In „Românul“ din Arad povestește un negustor român din Blaj următoarea întâmplare: „Anul trecut, pe timpul alegerilor dietale, când ai noștri asudau sudori de sânge, ca să scoată deputat pe dl I. Maniu, proprietara firmei Jidovești Sinberger și-a îmbrăcat năpărcile jidovești în costume ungurești și le-a trimis la plimbare pe străzile Blajului, ca astfel să-și bată joc de Români. Credeți, că Românii din Blaj s'au ferit de bolta Jidancei spurcate? Vă înșelați! Și ei, și cei din provincie au continuat să-i umple punga cu bani românești. Asta e o slăbiciune, de care se fac vinovați numai sclavii, cari sărută mâna, care-i lovește“.

Demonstrații antimaghiare în Croația. La 5 Iulie, Croații au avut în Agram o serbare națională pentruca să adune bani pentru înființarea de școale croate. In presara zilei au fost un conduct cu lampioane. După conduct, o ceată mare de tineri s'au dus la palatul căilor ferate ungare și a spart toate ferestrele. De-acolo s'au dus la școala maghiară, unde încă au spart ferestrele în semn de protestare contra politicii de maghiarizare, pe care o face guvernul din Budapesta.

Monografia comunei Iia-murășană. Dl Victor Tordășianu, originar din Iia-murășană, cu prilejul sărbătorilor culturale ținute la Sf. apostoli Petru și Pavel în comuna numită, a oferit despărțământului „Asociațiunii“ de acolo 50 cor., drept contribuție la un premiu care să se deacearnă pentru cea mai bună monografie a comunei Iia-murășană.

Supravegherea emigrării. Ministrul de interne a dat ordin, că emigrarea din Ungaria se poate face, chiar având pașaport, numai prin stațiunile Ciata, Gomboș, Gyekenyes, Pojon, Kiralyhida, Oedenburg, Csaktornya, Panciova sau Neusatz (Novi-Sad). Agenții direcțiunilor financiare vor avea să spioneze prin toate localurile, unde umblă agenți de emigrare, și îndatăce vor observa ceva bănuitor, aceștia vor trebui să avizeze poliția.

Holera. S'au constatat cazuri de holera la Cattaro în Dalmația și la Triest, amândouă orașe în monarhia noastră. Holera e adusă din Italia.

Burse (stipendii) pentru elevi la școala de agricultură. Comisiunea economică a comitatului Sibiu dă pentru anul școlar 1911/1912 șase burse de câte 300 coroane pentru elevi de cel puțin 15 ani, cu locuința în acest comitat, cari vor să se înscrie la școala de agricultură din Mediaș. Ei trebuie să fi fost până la vârsta de 14 ani la școală (pot să aibă deci și câteva clase gimnaziale), isprăvind cel puțin clasa primară. Rugările însoțite de documentele de lipsă (certificat de naștere, de sănătate, de școală) să se înainteze până la 19 Iulie căl. vechiu (1 August căl. nou) anul acesta la vicecomitele comitatului, dar adresate comisiunii economice, unde se dau și alte lămuriri.

Indemnăm pe țărani noștri fruntași din comitat să ceară și ei din bursele acestea. Nu e numai spre binele moșiei lor și a celor din sat, unde se va găsi un absolvent al școlii dela Mediaș, care e foarte bună, dar trebuie să ne gândim și la aceea, că în viitor se vor înmulți și la noi băncile populare și cooperativele, unde un băiat cu o astfel de școală e de ne-

prețuit. La aceasta școală se învață agricultura, creșterea animalelor, păsărilor, contabilitatea (purtarea socotelilor) ș. a., tot lucruri, cari trebuie să le știe bine conducătorii cooperativele țărănești.

Gazete și reviste românești Academia Română din București a făcut o statistică despre toate gazetele și revistele românești de pe pământ. In România au apărut în anul 1910 538 de gazete și reviste. In Ungaria și Transilvania 42, dintre cari 3 zilnice, 8 săptămânale, 1 lunară, 2 de câte 2—3 ori pe lună. In Bucovina, 8, în Basarabia 1, în Turcia 1 și în America 4.

Cine ne administrează! Csulay, locțiitor de vicecomite în comitatul Hunedoarei — se putea alt comitat? — se întâlnește pe stradă cu Barcsay, vice-notar onorar al comitatului. Csulay eră cu două femei. Csulay e guvernamental (adeacă ține cu guvernul), Barcsay fost guvernamental, acum justhrist. Cel dintâiu se uită la al doilea. Acesta se supără și fără să bage în samă, că sunt și două femei, îl lovește pe Csulay, îl scuipă și-l injură ca la gura cortului lui Arpad. Aceștia sunt administratorii noștri!

Prietenia maghiaro-săsească. Unde se poate, Maghiarii cearcă să bage pe Sașii împrieteniți cu ei de păr în sân. Așa se face acum o încercare cu Reghinul-săsesc. Vice-comitele a invitat consiliul comunal din Reghin să se învoească la împreunarea acestui oraș cu satele Reghinul unguresc și Irnutfaia, două comune locuite în majoritate de Săcui. Sașii din Reghin nu s'au învoit, pentrucă atunci cheltuielile de administrație ar ajunge o povară prea mare pentru cele trei comune. Așa zic ei, fapt e însă, că atunci Sașii ar perî, tocmai din cauza dragostei dintre ei și Maghiari.

Bani falși. Căpitanul poliției din Sibiu vestește, că și acum circulă (umblă) o mulțime de bani falși, mai ales monete de 10 și 20 bani, cari au început să se arete mai întâiu prin anul 1897 pela Oedenburg și Steinamanger în Ungaria. Monetele acestea se cunosc mai ales după următoarele scăderi: 1, sunt de culoare sură, fără lustru (strălucire); 2, când le pipăi, par'că sunt unsuroase; 3, sunt mai ușoare ca cele adevărate; 4, au o suprafață aspră și dungile sunt mai tocite; 5, tiparul de pe dungă „Bizalmom az ösi erényben“ sau „Viribus unitis“ e rău făcut sau lipsește cu totul; 6, amnarul magnetic nu le atrage. Din partea ministerului de finanțe se dă un premiu de o mie de coroane celui ce va da de urma falsificatorilor.

Un elev român, care se sinucide. Am accentuat în mai multe rânduri, că școalele ungurești sunt pentru mulți din tinerii noștri adevărată otravă, căci învață, de multeori din pilda profesorilor, toate relele, uitând de frica Domnului. In Arad s'a sinucis un elev român, Domșa. A ajuns în societatea stricaților, s'a stricat singur și căzând tot mai jos, într'un moment de întunecime a minții, și-a pus capăt vieții.

Prețul unei vieți de fărădelegi. Vestitul Taganyi Sandor, care a săvârșit, cu ajutorul guvernului, cele mai mari fărădelegi, ca să iasă deputat contra candidatului nostru dela Radna, dl Vasile Goldiș, va fi răsplătit pentru aceasta cu titlul de conte (grof).

Ascundeți armele! Băiatul de 13 ani al pielarului Schumann din Sebeșul-săsesc s'a jucat cu revolverul tatălui său. Arma s'a descărcat fără veste în băiat, care a rămas mort pe loc.

O nenorocire mare la Câmpina (România). Parte mare dintre cetitorii noștri vor ști, că pe valea Prahovei, dela Sinaia în jos, e plin cu puțuri (fântâni) de petrol (gaz). Ca să facă un astfel de puț sfredelesc pământul până la o adâncime mare, și, dacă dau de petrol, fac niște țevi largi, sonde, pe cari să iasă petrolul. Acesta izbucnește cu mare putere, împroșcând ca un vulcan. Petrolul e prins într'un basen (caldare uriașe de ciment), de unde se duce la fabrică, ca să fie rafinat (curățit). Din unele sonde de acestea ies mii de vagoane de petrol. Dacă se 'ntâmplă să ajungă și numai o scântecie în apropiere, petrolul se aprinde și numai cu greu se mai poate stinge. Așa s'au întâmplat săptămâna trecută. O sondă s'a aprins și în curând se prefăcuse într'un deal de foc, căci flăcările ajunseseră până la o înălțime de peste o sută de metri. In sondă se află un inginer și mai mulți lucrători. O parte dintre lucrători a scăpat cu viața, inginerul a fost făcut cărbune, iar șase lucrători au fost scoși încă vii, dar au murit la spital din cauza arsurilor suferite.

Omoruri descoperite după moartea ucigașului. In Cluj eră un crâjmar, Szabo Ioska, care fusese pe vremuri mulți ani în Gherla pentru un omor. El a eșit din temniță și și-a continuat meseria de crâjmar. Nu de mult a murit. Crâjma lui, fiind o hurubă veche, a fost dărâmată. Sub podala unei odăi s'au găsit două schelete (toate oasele împreună dela o vietate formează scheletul), cari aveau țestele capului sparte. Doctorii au constatat, că sunt scheletele a doi oameni omoriți înainte cu 15—20 de ani. După cum își aduc aminte vecinii, din crâjma lui Szabo au dispărut adeseori oameni, cari au căutat acolo sălaş. Ucigașul e acum înaintea Judecătorului celui de sus.

Cum se răspândește ciurma. Călea cea mai simplă e dela om la om. Dar e una și mai primejdiosă. Ciurma e o boală, care atacă și cloțanii. In vapoarele, cari vin cu mărfuri din țările molipsite sunt mulți cloțanii, cari au microbul ciurmei în ei. Pe unii îi găsesc oamenii morți de ciurnă prin magazine, cei mulți însă mor prin ascunzători. Cloțanii aceștia sunt plini de pureci, cari încă au microbul ciurmei. Dela pureci de-aceștia se pot molipsi și oamenii.

Plata muncitorilor. Obiceiul de-a plăti pe lucrătorii de tot felul (la meserii, și în fabrici mai ales) Sâmbătă sara s'a dovedit de multă vreme păgubitor. Mulți muncitori pleacă după primirea banilor deadreptul la crâjmă, unde-și cheltuiesc banii pe beutură sau în jocul de cărți, la care îi apucă uneori și sfânta Duminecă. Lucrul acesta e destul de rușinos și de păgubitor pentru cei neînșurați, pentru cei înșurați e însă o adevărată crimă, căci nu suferă numai ei, ci mai ales femeile lor. De aceea în o parte a țării s'a pornit o mișcare pentru a hotărî ziua de plată pentru altă zi a săptămânii. Așa se face până acum în Cinci-Biserici și în Raab (Győr). In curând se va încerca schimbarea aceasta și în Budapesta. In părțile noastre încă n'ar strică.

Mehanicii Monda și Stanciu, cu bogate cunoștințe în branșa lăcătușeriei, călătorite într'un lung șir de ani în străinătate, au deschis de curând în Sibiu (Viermarkt Platz Nr. 4., Târgul vechiu al vitezelor) un atelier de reparaturi de: motoare, automobile, batoze, locomobile, mori, mașini speciale de sămănat, de secerat, de cosit, pluguri ș. a. Cum lucrările executate în atelierul mehanicilor noștri Monda și Stanciu sunt solide, Reuniunea meseriașilor români sibieni apelează în folosul lor la sprijinul publicului nostru din Sibiu și împrejurime.

Focuri uriașe de păduri în America-de-Nord. N'a fost destul cu căldurile înfricoșate, cari au omorât preste o mie de oameni și mii de animale. Dogoarea cea mare a uscat câmpurile și pădurile așa de tare, încât din niște scânteii dela mașina trenului s'au aprins. Focul s'au răspândit în curând pe întinderi de sute de kilometri, nimicind nu numai vegetațiunea câmpurilor și pădurilor bătrâne, dar și sate și orașe, cari se aflau în mijlocul întinderilor aprinse. Numai o parte din oameni au scăpat cu viața, căci telegramele de-acolo vestesc deja despre mii de oameni morți. Se'nțelege, că s'au prăpădit și o mulțime de animale, domestice și sălbatice. Pagubele sunt de sute de milioane.

Nenorocirea aceasta a ajuns mai ales partea de meazăzi a Canadei, care e mărginașă cu Statele-Unite din America-de-Nord.

Un hoț, care-și sapă singur groapa. Preotului Kaiser din Macău i-s'au furat nu de mult șase tabacheri frumoase și scumpe de argint. El înștiință poliția despre furt. Scriitorul Böhm dela poliția de-acolo a făcut procesul verbal (protocolul) despre furt, descriind cu deamăruntul tabacherele furate și trimițând descrierea aceasta cu înștiințarea despre furt la toți munții de pietate (loc, unde se împrumută bani zălogind haine, obiecte prețioase ș. a., nem-tește Versatzamt, ung. Zaloghaz, românește munte de pietate) din Budapesta. La câteva zile după aceea se prezintă la un munte de pietate din capitală un tinăr, care voia să împrumute niște bani zălogind o tabacheră prețioasă. Funcționarul caută în registrul obiectelor furate și găsește descrierea tabacherii. El înștiințează telefonic poliția, aceasta vine și arestează pe tinăr. Dus la poliție, mărturisește, că el e Böhm și el a furat tabacherele preotului.

Credințe deșerte la Englezi. În unele ținuturi ale Angliei, de moare un om, se ia o pâine și se pune pe pieptul mortului. Apoi se caută un om sărac, care în schimbul unei sume de bani se învoește să mănânce pâinea aceea. În felul acesta, cred rudele mortului că păcatele acestuia trec în socoteala cerșitorului!

Sinucidere din curiozitate. Un băiat de zece ani din Orehoțița (Carmioia, Austria) a tot auzit, că unii oameni se sinucid (omoară) spânzurându-se. El eră curios să știe, cum e sinuciderea aceasta, de aceea spuse la câțiva tovarăși de-ai lui, că vrea să încerce și el, ca să le povestească apoi cum e. Trecând o zi, fără ca să se mai arete, părinții și câteva rude l-au căutat și l-au aflat spânzurat în pădure. El nu mai putea însă povesti nimăru, cum e sinuciderea.

Giurgiuenii la Sibiu!

Ziua primă.

În săptămâna trecută am avut deosebită plăcere a găzdui în orașul nostru 41 comersanți și funcționari din Giurgiu și jur — între cari unii cu soțiile lor.

Oaspeții iubiti au fost întâmpinați cu un „Bine a-ți venit“ la gara noastră Marți în 4 luna curentă la 3 și jum. ore d. a. prin domnii: *Aurel Popescu, Teodor Popescu, comercianți și Romul T. Popescu, funcționar de bancă, precum și subscrisul.*

Dupăce am făcut cunoștințele, am avut ocazie a auzi de fapte netrebnice, săvârșite prin jandarmii postați la frontieră (la graniță), cari au cerut oaspeților noștri în *gara Turnul-Roșu*, ca să depărteze colorile naționale dela butonieră, deoarece cu acele colorii nu le dă voie să între în Ungaria.

Insulta aceasta fără tact și neașteptată a făcut oaspeților noștri o impresie de tot neplăcută.

Dânșii și-au dat toată silința să convingă gendarmii noștri puternici, că supușii unei țări străine au voie și dreptul, ori-unde în lumea civilizată, când vor pleca în călătorii ca turiști, — să poarte colorile lor naționale, și așa sunt îndreptățiți chiar să pretindă respectarea acestui drept internațional!...

Înzădar, puternicii împănați nu s'au înduplecat; — și așa n'a rămas alta de făcut decât să depărteze fiecare cocarda națională, ascunzându-o în buzunar!

Fiind așa patria salvată de un nou atac al Valahilor, — li-s'a dat voie să plece la Sibiu!....

Noi, dupăce am ascultat spusele lor, am rugat oaspeții să așeze din nou și fără frică cocardele la loc, ceeace s'a și întâmplat.

Și așa uitând pentru moment cele întâmplante am plecat cu toții din gară, parcurgând pe jos stradele Trenului, a Orezului, Piața-mare și strada Măcelarilor, până la seminarul teologic, unde din buna voință a Prea Cuvioșiei Sale dlui director seminarial *Dr. Eusebiu Roșca*, a fost în parte încvartirați oaspeții noștri.

Fiind însă un timp nefavorabil nu s'a putut aranja nimica — și așa seara la oarele 7 au luat oaspeții o cină comună la restaurantul Brote, iar după aceea ne-am despărțit.

Ziua a doua.

Miercuri dămineața la oarele 7 s'au adunat oaspeții noștri spre a vizita frumoasa catedrală a noastră, care a făcut oaspeților noștri o impresie de tot bună, rămânând încântați de frumseța și pictura acestui sfânt locaș!

De aci ne-am dus la *casa națională* vizitând muzeul etnografic — profitând de gentileța dlui profesor Coșciuc — care ne-a călăuzit ca un adevărat Cicerone și servindu-ne cu toate explicațiunile necesare.

Cu evlavie cuvenită am atins cu toții între altele și fluerul lui Iancu, — ba unii au și încercat a scoate nescăi tonuri din el transpunându-ne în cuget în acele timpuri grele ale renașterii noastre naționale!....

Lucrurile de mână a româncelor noastre, colectate cu mult zel și gust de nestorii muzeului nostru le-a plăcut, în deosebi damelor, foarte mult!

Ne-am depărtat după o vizită de aproape o oară din aceste localități pre-

țioase și urcându-ne în rândul al doilea ne-a întâmpinat pictorul nostru dl *Savu Albescu*, care cu permisiunea „Asociațiunii“ își are atelierul său de pictură aci. Am vizitat tablourile domnieisale, unele aproape gata, iar altele în lucrare. Cu toții au fost de părere că dl Albescu e un tinăr harnic, cu talent, care promite mult.

Din atelierul dlui Albescu am intrat cu toții în Sala festivă a muzeului Cu această ocaziune dl *M. I. Drăgănescu* din Giurgiu urcându-se pe bină spre a o vizita, — a fost imediat provocat dnu partea oaspeților să țină o cuvântare, la ce a și satisfăcut numai decât salutând Sibiienii cu un „Bine v'am găsit“ și prin cuvinte bine simțite din inimă sinceră, a rostit o scurtă cuvântare potrivită!....

Un tunet de aplauze cu un „Bine a-ți venit“ și „Trăiască“ a fost răsplata vorbitorului!

Plecând de aci puțin cam obosiți de cele văzute și de urcarea treptilor la coborîre ne-a mai atras atențiunea o reliquie prețioasă așezată în vestibulul muzeului: o peatră albă mare de marmură cu inscripții latine bine conservată dela colonia *Ulpia Traiana Augusta Dacia Sarmizegetuza*. Aceasta s'a aflat sub prestolul bisericii celei vechi din Săcel (lângă Săliște) (Vezi: Revista Transilvania anul 1911 Nr. III pagina 305).

Dupăce am vizitat Muzeul Asociației, am plecat la muzeul *Bruckenthal* al Sașilor, unde am vizitat pinacoteca cea mare cu o serie de tablouri istorice și prețioase.

Înaintat fiind timpul era la oarele 1 p. m., când am plecat în grupuri spre a lua masa fiecare unde a voit.

După masă la oarele 3 au plecat oaspeții cu toții la Ocna-Sibiului. (Eu cu regret, dar nu am putut lua parte la aceasta).

Seara oaspeții noștri s'au întors înapoi la Sibiu, iar cina am luat-o cu toții în restaurațiunea Brote. În decursul cinei a fost o animație foarte mare, ba s'a auzit și toasturi potrivite.

Primul toast l'a ținut dl *Dimitrie D. Marinescu*, mare comersant și președintele societății generale de excursiuni din Giurgiu. Dl Marinescu mulțumește în termeni foarte călduroși colegilor sibieni pentru atențiunea și bună primirea ce li s'a făcut în orașul nostru și încheind cu dorința revederii în bine, ridică pocalul în sănătatea dlor Popescu și Onițiu precum și a familiilor lor!

Un „Să trăiască“ puternic izbucni la ultimele cuvinte ale vorbitorului — și pocalele să ciocneau în sămăn de unire frățească — prin care să pecetluiește o prietenie mai intimă între colegii atât de depărtați!

Pentru a răspunde să ridică stimatul meu coleg, dl *Teodor Popescu*, care în cuvinte alese mulțumește dlui Marinescu pentru elogiile aduse. Tot în acelaș senz ain zis și eu vre-o câteva cuvinte — de drept mulțumită dlui Marinescu, încheind cu un „La revedere în Giurgiu“!....

Ca al patrulea să ridică dl *Ioan Vasilescu*, secretarul societății generale de excursiuni și dupăce în cuvinte avântate mulțumește acelora cari au conlucrat la reușita acestei excursiuni, zice: „Nu pot întrelăsa a mulțumi în special dlui *Romul T. Popescu* — pentru broșurile domnieisale (*Sibiul și Pasul Turnul-Roșu*) care a binevoit a ni-le trimite ca un manual instructiv cu ilustrațiuni pentru călătorii

noastră, făcându-ne mari servicii nouă în drumul nostru spre Sibiiu!"

Autorul acestei broșuri dl Romul T. Popescu, prezentând în anul trecut un exemplar cu un album cu vederi pitorești M. Sale Regelui nostru Carol I, a primit ca drept răsplată, în semn de înaltă recunoștință un cadou foarte draguț, un ac de cravată cu inițialele Maiestății Sale, ac lucrat în aur și decorat cu briliante. Il salut în mijlocul nostru și îi zic un „Să trăiască la mulți ani!"

Un torent de „Urra" și „Să trăiască" a urmat cuvintelor sincere a inteligentului secretar și numai decât să ridică dl R. T. Popescu, mulțumind foarte mișcat dlui Vasilescu, în puține cuvinte dar dela inimă.

Fiind timpul înaintat ne-am depărtat fiecare către casă.

Ziua a treia.

Toate plăcerile au un sfârșit. Așa și petrecerile noastre. — E dimineața la 9 oare. Oaspeții au vizitat acum în parte prăvăliile românești cumpărându-și fiecare ce avea de lipsă.

Intr'aceea s'a apropiat și ciasurile 12, când oaspeții noștri erau siliți a porni la gară. Un șir lung de Români chipeși și inteligenți poruiseră pe strada Urezului.

Ajunși la gară, dl Vasilescu, după împărțirea biletelor, să urcă pe un scaun și rostește o cuvântare frumoasă, cu o voce energetică bărbătească, luându-și adio dela frații sibieni și mulțumește în numele tuturor în special familiilor Popescu și Onițiu cari, după cum zice domniasa: Și-au neglijat afacerile lor, probabil în dauna intereselor lor proprii, și au alergat, necruțând timp și oboseală, cu dragoste frățească, să contribuie cu prezența lor la sosirea și petrecerea noastră, călăuzindu-ne în plăcuta excursiune a Giurgiuenilor în Sibiiu, care va rămânea o amintire neștearsă în sufletele noastre. Vă zic deci încă odată un rămas bun și la revedere.

Un lung „Să trăiască" a fost răsplata simpaticului vorbitor, iar noi mișcați și emoționați de vorbele elogioase ne-am grăbit cu toții a-l felicita cu o strângere de mână frățească, ca drept mulțumită.

Oara nemiloasă a despărțirii bate; să dă avizul de urcare în tren, ne grăbim a ne strânge mâna cu toții, îi petrecem până la cupeu și iată mai o strângere de mână, o sărutare, alta, și cu toții sunt deja în tren, treptele vagonului stau ticsite de prietenii noștri și acum să dă signalul de plecare — un șuierat — și trenul să pune gâfâind în mișcare; iar noi stăm pe o clipă nemișcați — strecurându-se o lacrimă pe furis în ochii noștri.

Un puternic „Urra" sfășie văzduhul și nu slăbește de loc; din ambele părți fâlfăie batistele reciproc pân' ce ni-se pierde trenul din vedere.

Adio fraților, călătorie plăcută și la revedere!

La ieșire de pe peron eram încă sub impresia dureroasă ce mi-a oferit momentele despărțirii, care a fost o manifestație atât de frumoasă, încât și străinii stăteau ca uluiți. Unul dintre funcționarii dela gară m'a întrebat pe unguște, că ce manifestațiune a fost aceasta? I-am răspuns scurt și hotărât: O împrietinire românească a fraților despărțiți prin o soartă vițregă!

Sibiiu, 8 Iulie 1911.

Victor Onițiu.

Vieața socială.

O șezătoare culturală aranjează despărțământul Nocrich al Asociațiunii, Duminică în 10/23 Iulie în comuna Săsăuș, la oarele 11 înainte de amiază. Cu ocazia aceasta dl Aurel Cosciuc va ținea o conferință despre *albinărit*. Comitetul invitat prin aceasta pe doamni prezidenți ai agenturilor despărțământului a participa la întrunire cu cât mai mulți fruntași din comunele respective. Comunele aparținătoare sunt: Alțina, Bendorf, Chirpăr, Cornățel, Fofeldea, Chichindeal, Ghijasa inf., Chijasa sup., Hozman, Ilimbav, Marpod, Nocrich, Nucet, Răvășel, Săsăuș, Vurpăr. *Despărțământul Nocrich al Asociațiunii.*

Tinerimea jună din Săliște invită la petrecerea de vară, ce o va aranja în 10/23 Iulie la Rondo. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ținea în pavilionul de joc din loc. În pauză se vor juca „Călușerul" și „Bătuta". Inceputul la 2 ore după amiază.

Un cuvânt către abonații noștri.

Fiind acum jumătatea anului, la un număr trecut al foii noastre am adăus mandate postale pentru acei abonați, cari au plătit numai pe prima jumătate a anului.

Partea cea mai mare au trimis deja banii, astfel că acum sunt plătiți până la finea anului. Dar mai sunt unii, cari încă n'au reînnoit abonamentul. Pe aceștia îi rugăm ca să trimită banii cât mai de grabă, deoarece în săptămâna viitoare vom opri foaia aceluia, cari încă nu vor fi plătiți.

Abonații cei noi încă primesc numerii 26 și 27, apăruiți dela jumătatea anului (1 Iulie st. v.) încoace.

Pe de altă parte ne adresăm tuturor cetitorilor și binevoitorilor foii noastre, cu rugărea, ca să recomande și lățească „Foaia Poporului" în cercuri cât mai largi, printre oamenii noștri dela sate. — Foaia noastră, după cum bine se știe, este nu numai cea mai bogată în cuprins, ci și cea mai ieftină joale săptămânală. Numeri de probă se trimit, la dorință, ori-cui gratis.

Că noi ne străduim mereu a face tot mai bună și mai bogată această foale — credem că nu mai este de lipsă a o spune. Asta au putut și o pot vedea înșiși cetitorii noștri, pe zi ce merge.

Pe de altă parte ne-am străduit și ne vom strădui totdeauna a ține „Foaia Poporului" la înălțimea cuvenită. Ca în trecut, așa și în viitor, ne vom spune totdeauna cuvântul nostru, curat și răspicat, în toate afacerile, cari privesc înaintarea și bunăstarea țaranului nostru, — ne vom strădui însă a feri foalea noastră de certe și polemici fără rost, cari duc numai la rău.

Dar totdeauna, când vom auzi și ni-se va scrie, cu colo sau dincolo se face nedreptate poporului și țaranilor noștri dela sate, — vom da loc celor scrise, dacă acelea sunt lucruri adevărate, scrise cu chibzuială și e vorba de a îndrepta un rău.

Nu mai puțin nădăduim, ca „Foaia Poporului" pentru ori-cine să fie un organ, în care cetitorul să aștepte totdeauna lucruri de învățătură, de folos și adevărate asupra la tot ce se întâmplă în sinul poporului nostru sau la străini.

Conduși de aceste idei, ne rugăm pentru binevoitorul sprijin al oamenilor noștri de bine de preste tot locul.

ECONOMIE

Statutele

unei

societăți de lăptărie cooperativă *)

CAP I.

Inițierea și sediul societății.

§ 1. Sub numirea se înființează în comuna, comitatul, o societate de lăptărie cooperativă.

CAP II.

Scopul societății.

§ 2. Scopul acestei societăți este de a se folosi, într'un mod mai rațional (mai bun), laptele produs de vitele membrilor acestei societăți; fie prin vânzarea directă a laptelui sau smântânei; fie prin vânzarea brânzeturilor produse în lăptăria societății înființate pe socoteala membrilor acestei societăți.

§ 3. Prin formarea unei lăptării cooperative cultivatorii pot avea la îndemână unelte de lăptărie perfecționate, aparate centrifuge (pentru unt), prin cari pot dobândi produse din lapte superioare în cantitate și calitate și pe cari lăptăriile mici nu sunt în stare să le producă.

§ 4. Aceste societăți de lăptărie cooperative pot avea rol mare în îmbunătățirea raselor de vite bovine; căci membrii acestor societăți fiind obligați să aducă în lăptărie lapte mult și bun, e firesc că fiecare membru va căuta să aibă grije de alegerea vacilor de lapte, a hranei lor, a pășunilor și a fânățelor semănate.

§ 5. Cu cât putem hrăni mai multe animale pe un pământ, cu atât acel pământ e mai bine cultivat; căci căutând, care e numărul și valoarea animalelor de pe o proprietate, găsim însemnătatea producțiunii agricole și rezultatele, la cari s'au ajuns prin cultură. Numărul și valoarea animalelor dintr'o țară nu arată decât bunăstarea pământului cultivat.

§ 6. Societatea mai are de scop de a instrui pe săteni despre modul, cum să folosească produsele vitelor lor, ridicând astfel venitul lor și al statului și creându-se în acelaș timp ocupațiuni pentru multe brațe. Pentru cultivatorii din regiunile muntoase cea mai bună ocupație e lăptăria, mijloc practic și folositor.

CAP III.

Primirea membrilor.

§ 7. Membru al acestei societăți poate fi primit orice sătean proprietar de vite, major, care se bucură de toate drepturile, ce-i acoardă legea și care-și are locuința în comuna

Primirea unui membru se poate face fie prin semnarea statutelor, fie prin cererea în scris și în urma hotărârii adunării generale.

Nu pot fi admiși ca membri persoanele, cari nu au o bună purtare.

CAP IV.

Perderea drepturilor de membru.

§ 8. Se perde dreptul de membru: a) Prin eșirea de bună voie din societate, anunțându-se în scris cu cel puțin un an înainte. Eșirea nu poate avea loc decât odată cu sfârșitul anului.

*) În România sunt lăsate multe societăți cooperative (în țovărășie), cari lucrează cu mult folos. Dăm aici un proiect (plan) de statute după felul celor întrebunțate de frații noștri din țară.

b) Prin moarte.
c) Prin eliminare (dat. afară). Eliminarea din societate poate avea loc în urma propunerii motivate făcute de consiliul de administrație, a cenzorilor și votată de 2/3 din numărul membrilor prezenți. Eliminarea se face pentru următoarele motive:

1. Când acel membru lucrează în contera intereselor societății.
2. Când nu se conformă sau a călcat dispozițiilor statutelor de față.
3. Când perde drepturile, ce le acordă legea unui cetățean.

4. Când cade în stare de faliment.
Hotărârile adunării generale pentru eliminarea unui membru sunt comunicate în scris aceluși membru de către directorul societății.

Din momentul eliminării, fostul membru nu mai poate lua parte la ședința societății și nici ca membru în consiliul de administrație, sau altă însărcinare în afacerile acelei societăți.

§ 9. În caz de moarte a unui membru, calitatea sa de membru al societății expiră numai la sfârșitul anului, în care a murit. Până la aceasta epocă calitatea de membru a celui mort poate fi continuată de mostenitor. Când sunt mai mulți moștenitori, acel care va fi delegat va putea continua ca membru până la sfârșitul anului; bine înțeles, când acest delegat se va bucura de dispozițiile §-lui 7 și când nu va cădea sub dispozițiile §-lui 8, punct c) din statutele de față.

§ 10. Restituirea averii, cu care a contribuit membrul exclus, se va face în timp de șase luni dela eliminare, perzând dreptul la venitul societății pe acel an numai când eliminarea s'a făcut între marginile dispozițiilor §-lui 8, punct c). Dacă nu se va putea restitui în întregime averea, cu care a contribuit membrul exclus din societate, atunci este dator a aștepta până la încheierea socotelilor și a bilanțului pe acel an, când societatea este obligată a-i restitui capitalul în întregime.

Știri.

Târgul de porci din Sibiu, care în urma boalei de porci, a fost oprit dela 29 mai încoaci acum e iarăș liber. Mânarea porcilor la târg în Sibiu e deci liberă.

S'a pierdut o iapă de 4 ani, de culoare roșie. Cine ar fi văzut-o s'au de cumva s'ar fi îmbiat cuiva spre cumpărare, binevoiască a aviza pe proprietarul **Nicolae Bălașcu**, morar în Hașag, u. p. Loamnăș (Hașag, u. p. Ladamos), comit. Târnava mare.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

- 16 Iulie: Buziaș.
- 17 Iulie: Boroșineu, Canija turcească, Pâncota, Segedin.
- 18 Iulie: Bațon, Sighetul Marmăției.
- 19 Iulie: Arghișat, Basna, Olpret, Sângeorgiuul săsesc, Sereda Murășului, Vaida-Recca.
- 20 Iulie: Lipova, Petriș.
- 21 Iulie: Beiuș, Caransebeș, Deva, Miheș.
- 23 Iulie: Măgheruș.
- 24 Iulie: Kescskemét, Ocna (comitatul Alba de jos), Prejmăr, Vârșet.
- 25 Iulie: Brețcu, Debretin.
- 26 Iulie: Bran.

Liferări, licități, arândări și altele.

(Datul este totdeauna după *calendarul nou*).

25 Iulie 3 ore d. a.: Licitarea poamelor de pe drumul dela Sibiu până la Cisnădie. Prețul de strigare 300 cor. Licitația se ține în cancelaria protopretorului din Cisnădie.

31 Iulie: Liferarea de 70 stânjini lemne de foc neplutite (sau 73 stânjini plutite) la direcțiunea financiară din Sibiu.

Poșta Redacției.

G. B. în Mediaș. Am cetit cu plăcere cele scrise de D-Ta, dar de publicat nu sunt potrivite.

Mai multora, cari ne-au trimis articole, pe cari din lipsă de loc sau alte considerații, nu le-am putut publica, — le vom răspunde în curând. Tot asemenea și celorlalți abonați ai noștri, cari ne întrebă despre diferite lucruri. Spațiul foii nu se poate mări, de aceea rugăm pe toți acestia ca să fie în așteptare. Pe rând se vor publica toate cele bune, iar ceilalți încă vor primi răspunsurile dorite.

Militor Ganea în Br. Dacă poți dovedi cât de cât, cine îți prăpădește foaia, să ne scrii. Vom face arătare îndată. De aici merge foaia regulat

George Jurca în V. Scrie la vre-o firmă, dintre cele ce anunță astfel de lucruri în foaie

A. Bogacianu, ce fel de „eserciș nemțesc“ dorești Dumniata? Din cele scrise nu putem înțelege ce vrei.

Nic. Crișan în D. Noi nu știm adresa dorită. Adresați-vă la Consistor, poate de acolo o puteți afla.

I. Moldovan, Beclan. Dă-ne descurecat adresa lui Aurel Toma. Au venit două numere înapoi. Care e poșta ultimă și comitatul? D-Ta primești foaia? — că n'a veni înapoi.

Nic. S. Șerb în P. Pentru cursul, de pantofărie în Sibiu, care începe la 24 Iulie, nu se mai dau stipendii, Adevărul, că de ce religie ești, nu-i de lipsă. Asta stă în cartea de lucru. Despre cealaltă dorință a dumnilă, de mai înainte, nu putem publica în foaie. Dar dacă vom afla vre-odată ceva, cu plăcere vom aviza.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Bioscopul Apollo atrage mereu publicul, prin programul variat și bine ales, constător din întâmplări actuale, producțiuni de răs, vederi interesante din lumea mare, precum și prin predarea războaielor de sute de ani înainte. Intre acestea e de amintit „Nimicirea Ierusalimului“ sau războarele cruciate, „Steagul“ dramă, etc. Programul să schimbă tot a doua zi, așa că publicul amator poate cerceta mereu aceste producțiuni, cari sunt o adevărată distracție în timpul de vară.

Cancelaria avocatului

Dr. Lucian Borcia

se află acum în Sibiu strada Cisnădiei Nr. 7 etagiul I lângă birourile băncii „Lumina“.

Nr. 230/911.

Nr 225 1-2

Publicațiune.

Comuna politică **Vesăud** (Szászveszéd) publică, cumcă în 30 Iulie 1911 st. n. după amiază la 3 oare dă în arândă la casa comunală din Vesăud în licitațiune publică verbală și cu oferte închise, dreptul său de cârcimărit și edificiu de cărmimă pre timpul din 1 Noembrie 1911 până în 31 Decembrie 1914.

Prețul de strigare: 1000 cor. anual.

Vadium 100 cor.

Condițiunile de licitațiune să pot vedea în cancelaria notarială din Borta (Mihályfalva) și la primariul comunal din Vesăud.

Vesăud (Szászveszéd), în 10 Iulie 1911 (com. Nagyküllő).

Primăria comunală.

Loc deschis.

Timiditatea, durerea de cap, ameteala și zurețitul urechilor sunt simptome cari provin mai cu seamă din neregularitatea stomacului: 1/2 pocal de vin de apă amară naturală **Franz Jozef**, curăță fără durere neregularitatea stomacului, dispărând prin aceasta cu siguranță inferbințările. Profesorul de Buhl în München scrie, că „apa Franz-Jozef ajută iute și în general e lăudată pentru gustul plăcut. Să capăta în farmacii și în prăvălii de apă minerală.“

Pericolele verei pentru copii de țâță. Mortalitatea cea mai mare la copii de țâță o dau boalele de vară. Cea mai periculoasă este Diarheea Disenteria, cari seceră copii de câte-ve zile numai. Disenteria se manifestă prin bacteriile conținute în laptele de vacă, care se înmulțesc foarte iute în temperatura de vară și descompun laptele. — Laptele de vacă nu este numai atunci periculos, când se observă deja descompunerea, și trebuie dar evitat de a se hrăni copilul cu el în timpul verei. Singura formă sub care se poate da în timpul verei copilului lapte de vacă este în combinațiune cu substanțe neutralizate, hrănitore și ușor de digerat, precum este cunoscutul preparat, bogat în lapte, **Fâina lactată Nestlé**.

Nr. 1088/911

227 1-1

Publicațiune.

Comuna Sadu dă în arândă Hotelul al II-lea, constător din 5 odăi, cu licență de beutori, pe timp de 5 ani prin licitațiune publică, care se va ținea în 2 August a. c. la 3 oare p. m. în cancelaria comunală.

Prețul strigării 1500 cor. Vadiul 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea la aceasta primărie în oarele oficioase.

Sadu, la 17 Iulie 1911.

Primăria comunală.

Localul de crișmă și prăvălie

din Cârnești (Kernyesd, comitatul Hunyad) împreună cu toate supered botele aflătoare acolo și grădina aflătoare în dosul grajdului, cari formează proprietatea Bisericii greco-catolice din loc,

să dă în arândă prin licitare

aceluia care va da mai mult, pre timp de 3 ani, începând din 10 Octombrie st. n. a. c.

Licitarea sa va ținea Joi în 17 August st. n. la 2 oare după amiază, în cancelaria parochială din Cârnești.

Prețul de strigare e 900 (nouă sute) coroane anual. 228 1-4

Doritorii de a arândă acest local, vor avea să ia parte în persoană la licitație sau să facă oferte în scris, până în ziua licitației, la subscrișul, depunând vadiu de 10% a sumei oferite.

Arândă anuală să va solvi în 2 rate semestrale anticipative.

Condițiuni mai amănunțite să dau verbal la subscrișul.

Notez că aceasta e singura crișmă și prăvălie în comună, care are la 900 locuitori.

Poșta, telegraf, telefon și stațiune la calea ferată Hațeg—Caransebeș, în loc.

Cârnești (Kernyesd), la 18 Iulie 1911.

Sylvius P. Barbescu

preot gr-cat.

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Să caută

un mașinist la o mașină de imblătit cu aburi. Informațiuni se dau la administrația „Foi Poporului“.

230 1-2

Prețul bucatelor

In Sibiu la 18 Iulie st. n.:

Articol	Cor.	15.40 până 17.—	de hectolitru
Albă	7,60	8,40	"
Ovăz	9,—	10,40	"
Cartofi	2,—	3,50	"
Fasole	—	—	"
Orz Nr. 3	56,60	54,60	la 100 chilo
" 4	55,80	51,80	"
" 5	54,40	54,60	"
Blănișă	170,—	180,—	"
Vânzare de porc	180,—	182,—	"
Șuc brut	40,—	50,—	"
Șuc de lămâie	72,—	80,—	"
Șuc de lămâie topit	94,—	94,—	"
Șuc	55,—	55,—	"
Șuc	4,—	5,—	"
Lezare de foc nepurtate	7,70	8,—	la met. cub
" " picătite	6,70	7,0	"
Spiri rafinați	1,80	1,85	la litru
Spiri ordinari	1,78	1,80	"
Carne de vită pentru supă Cor.	1,32 până	2,—	la chilo
" " friptură	2,—	2,40	"
" " vitel	1,32	1,80	"
" " porc	1,52	2,—	"
Orz, 10 bucăți	—57	—67	"
Un patur de miel	—	—	"
Carne de cal	—80	—1,20	"

In Budapesta in 19 Iulie st. n.

Articol	Cor.	11,52 până	11,67 la 50 chilo
Albă	79	11,62	11,77
" 80	80	11,72	11,82
Blănișă	882	8,80	"
Orz	—	—	"
Orz	940	9,70	"
Carne nouă	7,36	7,45	"

Tracare de porc Cor.	172,—	până 176,—	la 100 chilo
Blănișă	148,—	168,—	"

Sămânță de lupină C.	146,—	până 150,—	la 100 chilo
" trifoiu	116,—	146,—	"

Focă integrată pentru umplură C.	1,00	până 1,67	la chilo
" carne	1,00	1,40	"
Vitel	—	—	"

Prețul banilor in 18 Iulie n.

Articol	Cor.	cuprins:	vânzări:
Galbeni	11,57	11,57	
100 Lei, hârtie	54,70	55,10	
100 Lei, argint	98,—	94,70	
1 lb tarcești, aur	23,48	21,65	
1 met sterlingi englezești	25,82	24,02	
100 marce, aur	117,—	117,46	
100 " hârtie	117,—	117,45	
Napoleon	18,94	19,02	
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	253,75	
100 " argint	292,—	245,—	

Se caută un mozar

pentru o moară de berzin, pe lângă condiții avantajoase. Doritorii să se adreseze la Nicolae Ittu, in Cinade (Sâszesánád), comitatul Alba de jos. 214 2-2

Un gramofon

cu 16 plăci mari duble, să afă de vânzare. Informații la administrația „Foi Poporului“.

Casă de vânzare.

Casa din Sibiu, strada Bruckenthal Nr. 13 e de vânzare. Eventual o locuință mare și frumoasă de închiriat cu 1 Octombrie 1911. 223 2-3

Amănunte la proprietarul Reissenberger, Piața mare Nr. 22.

Căsătorie.

Un tânăr român, funcționar dela sat — cu drept de pensie — și de prezent are un salariu de 1400 Cor. anual, caută de soție o fată bine crescută, frumoasă, care se aduce eventual și ceva zestre. Religioasă nu hotărăște. 10 5-1

Epistolele sunt să se adreseze sub „Merisor“ la administrația „Foi Poporului“.

Casa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4% pe lângă anunț cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări să pot face și prin Casa de păstrare postală. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambii

pe ipotecă replăbile în rate sau în anuități

pe obligațiuni cu cavenți

ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adevăcă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu cursul zilei.

Direcțiunea.

201 3-20

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casel, — numai păpușii și chetele executate in atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie“

după cum se dumește prăvălia lui, se ieftinesc

161 9-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit in casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

— Duminica deschis până la 10 oare înainte de amezii. —
COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

se afă

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

in mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

in cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

in diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Serviciu solid, prompt și conștientios.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție
instalată cu forță electrică

11 16-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben
Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima fabrică.

Birou de informații.

Oricând multe lipsuri ale pu-
blului românesc din provincie, m'am
bucurat să deschid în Budapesta birou
de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile
prezentate la ministerii și la alte foruri,
orice informații comerciale și în gene-
ral în orice cauză dau în răstimp de
2-3 zile ori și mai, rezolvând toate che-
sările în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vor-
bes în persoană cu referențial cauzei și
rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlocuri comer-
ciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt,
informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Cel mai mare succes:

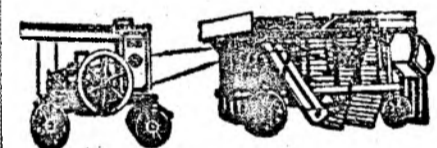
Peste 1000 garnituri de treerat cu motor
în circulație

Vestitele garnituri de treerat
cu motor

dela renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS
Budapest, Gyár-utca 28

să recomandă tuturor economilor pe lângă
garanția deplină ca cele mai bune.

Aviange peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele exis-
tente recunoscute ca cele mai
simple.

162 10-25

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de vară

în mare asortiment

noutățile 59 28-

sofite chiar acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestminte
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Raglam“, cari se află totdeauna în
depozit bogat.

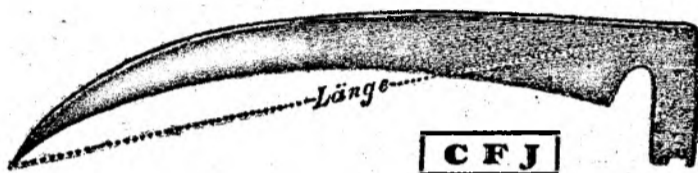
Asupra reverenzilor confecționate
în atelierul meu, îmi permit a atrage
deosebita atențiune a On. domni preoți
și teologi absolvenți. — În cazuri de
urgență confecționez un rînd com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

În America unicul Depozit de cărți românești este
Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 12-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
sornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceu-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adău-
gând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și tri-
miterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Carol F. Jickeli, Sibiiu și Alba-Iulia.

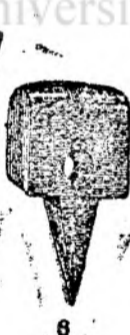
Clește de marcat
oile 1 buc. C. 4-12

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.- 2.-

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provi-
zută cu semnul „CFJ“ care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost
bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare incre-
dere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coa-
selor vândute.

Clește americane
pentru butul porci-
lor 1 buc. C. —.80
100 de inele la cle-
C. —.70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt coase

Forma fig. 2 3
1 buc. C. —.80 —.80

Ciocane pentru coase

Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame
1 buc. C. —.70 —.80 —.80

Tătoare de
coasă

Nr. 4, 1 bucată
C. —.18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată
care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial
scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul „CFJ“ și uncele de bătut coasa garantate să mai
adă la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Albae: Romul To-
dea, Onez, Ioan Czuzk. Agărbicuin: Johann Schuller. Agnita: Băder Gunne Filiale,
Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth,
Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădărlat. Benic: Ni-
colae Frâncu. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bicz (Gyergyó): Lanczet Gizla. Bolocsiu: Martin Wil-
lesch, Fritz Knall. Bradu: Moritz Lesmann. Câmpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O lea George.
Căta: Fritz Knall. Cârța: Moritz Lesmann. Câmpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O lea George.
Cărtăge: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cineul-mare: Daniel G. Andee. Cineul-mic: Johann
C. r-t-ge: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cineul-mare: Daniel G. Andee. Cineul-mic: Johann
Kaufmann. Ciora: Simion Socaci. Cisnădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann M.-sch. Cohalm:
Henig: Ioan Miclaus. Hașag: Daniel Ungar. Hășu-șan: Michael Simon's. Jidveia: Johann Orendi,
Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Căgîr: Johann Un'h. Ch'șfalău (Micești): Ioan Iván. Căt:
Todor Mocan, Dumitru Posa. Dicea: Petru Poiana. Dobărea: Thomas Bachmann. Erne-ul-mare:
Israel Adolfiné. Feneș: Lorenz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Ga'da-de-sus:
Ilie Iuga. Galda-de-jos: Ioan Reciu. Găneștin: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar.
Henig: Ioan Miclaus. Hașag: Daniel Ungar. Hășu-șan: Michael Simon's. Jidveia: Johann Orendi,
Samuel Wachsmann. Loamăș: Moritz Klein. Lopadea-română: Harie Iosof. Mercurea: Karl Kab-
debo. Mihăi: Klein Markus, Arsenie Floarea. Nozrichiu. Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noul
române: Arnold Lesman. Oena-Sibiiului: Avram Sava, Stoia Ioan Preșup. O-Cârțișoara: Ioan
Scorobetu. O. e. j. d. e. a: Mihály Kutscher. Olat: Lolei Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog.
Poiana (Nyirmezó): Nicolae Floas. Pianul-de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoraș, Pavel Romanțian.
Pianul-de-jos. Reisz Salamon. Răhau: Luca Stoica. Richiedorf: Andreas Nemenz. Roșia-mont:
Mold van Gyuláné Sásang: Julius Kerekes. Sălate: Dumitru Roșca Căpitanu. Sântimbru: Dum-
tu Ros a. Scărișoara: Paraschiva Costea. Săbeșul-șasec: Johann T. Gross. Seica-mare: S. G.
Theil, Julius Everth. Seica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Milea Irimie. Slimnic: Fridrick
Keul Spring: Nicolae Stoia. Sipoș Gyala. Șorostin: Elekes Lajos. Șona: Josef Graef, jun.
& Victor Somărtin: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. Streza-Cărțișoara: Ioan Stopu. Teiuș:
Gerő Székelyvidy. Trăscău: Klocza János. Tiliuca: Vasile Iuga. Ungureii Mathias Stefan.
Zlatna: Trajan Baicu.

Tătoare pentru enți de coasă, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.42
și suflete cu zirk, foarte durabile, 1 buc. C. —.40. Cuți de coase dila 10 ft. în sus, în asorti-
ment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de bergamo albastru negre, insigniul „CFJ“ 1 buc. C. —.80.
Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —.96. Greble de fer pentru coase de ce-
reale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Teve de gătlej contra
umflării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru vitei Cor 5.50.

172 9-

Mare succes

au inseratele in „Foaia Poporului”, unde sunt cete de mii de persoane de pretutindenea, din toate tarile si din toate cercurile sociale, asist inteligentă cat si popor.

De aceea „Foaia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau cucerirea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, campărări, deschideri de prăvălii si alte institutiuni, cum si anuntarea a tot felul de mărfuri si articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau in familie. — Informatii asupra pretului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

căpăta vre-odată durere de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi așa de dinți a lui Bertilla, o sticlă cu 80 fl Ed Bertilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. In Sibiu; in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oenai 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sobeșul-săsesc, farmacia Lederhilger: Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apiat spa de dinți a lui Bertilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimiteți sticle cu 5 cor. 80 fl. franco 56 6—

PREȚUL CUREȘII: 2.200.000

Marca de protecție: „ANKER”

Liniment. Capsiei comp.

1. Anker-Pain-Expeller

Anker-Pain-Expeller

este un leac de ceață valoros de acțiune, care se folosese de multă ori cu fructuosă siguranță la podagrit, reumatism și rheumă.

Marfa. Una dintre isitășile de pețit re-luare și fără pierdere la compiere și se privesc aceluși unde originea în marfa cu marca de protecție „Anker” și cu ambele înștate. Cu preț de 20 fl. C. 1.00 și Cor. 2— se căpăta aproape în tota țară. Depozit principal în local. Tereș, farmacia lui Haderosta.

Farmacia lui Dr. Richter la „Leul de aur” în Praga.

Serviciu Elizabeth Nr. 1 sec.

Expediție zilnică. 298 49—42

ARMAMENTOBELCANIA

MAȘINA

BREVETATA

UNITATE

IN BLATUL

NOTĂ SIGURATĂ

TRIFOI

SZUCS ODON

BUDAPEST

VINAGYMEZŐ UTEA 56

189 8—10

Tata mi-a permis. Sunt numai învârtori de cigarete JACOB-ANTIN-COTIN.

Atențiune! Veritabile numai în cutii mici de cigarete cu numele Jacobl.

58 23—26

CAROL GÜRTLER
lăcătuș de artă și construcții
Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratului public interesat atelierul seu, unde se eșecută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei. Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri.

Berea albă și neagră
din
Bereria dela Trei-Stejari
in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 16—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Prima fabrică de arme din Ferlach
PETER WERNIG

Societate cu capital limitat, Ferlach, Kärnten, recomandă produsele sale recunoscute ca fiind de prima calitate și anume:

Puști de vânătoare și de serviciu, de tot felul, încercate de către autorități, Pistoale și Revolvere dela cele mai simple până la cele mai fine și cu toate prețurile.

Cea mai mare putere de penetrațiune.

Se fabrică arme după dorință și speciale; se fac reparațiuni și prefaceri de tot genul și foarte solide, cu prețuri ieșine. După bine acordat cu requisite pentru vânătoare și cu toate obiectele în legătură cu aceasta. La cerere se expediază prețul-current ilustrat gratis și franco. 44 12—12

AVISO!
PRĂVĂLIA DE HAINÉ

pentru dame și domni
Josef Schlesinger 198 6—
Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 in
Strada Cisnădiei Nr. 31
Până la mutare vând toate hainele pentru dame și domni cu prețuri foarte scăzute.

Cuptoare „Triumph”
in toate mărimile și diferitele execuții.
Marca „TRIUMPH” patent
Catalog se trimite la dorință gratis și franco.
Triumph-Werke Ges. m. b. H. 200 6—56
fabrică de cuptoare și sobe
WELS, Oberösterreich (Austria-de-sua)
Reprezentant în Sibiu:
JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**
 potrivite pentru a fi reprezentate la sate:
 „**Tigambuz**“ comedie origi-
 nală într'un act, scrisă în ver-
 suri, preț 60 fl.
 „**Plecat la țară**“ dialog comic. 30 fl.
 „**Șanul în căruța**“ dialog comic
 scris în versuri ediția a III-a. 20 fl.
 „**Șanul cântă**“ comedie originală
 într'un act, scrisă în versuri edi-
 ția a III a preț 30 fl.

Să pot procura dela „**TIPOGRA-
 FIA POPORULUI**“ din Sibiu precum și dela
 „**Magaraj**“ u. p. Bürköz (N.-Küküllő
) trimiteți preț înainte, plus 5 fl. pentru
 a după un exemplar.

Scoabe și alte unelte

pentru zidiri 1924-4
 micat bun, se află în depozit în cantitate
 mare și ieftine la

ANDREAS RIEGER în Sibiu.
 de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

Unelte de masă escalante,

cu 52 și 60 fileri la cumpărare
 cel puțin 50 litre ofere negustoria
 de vinuri

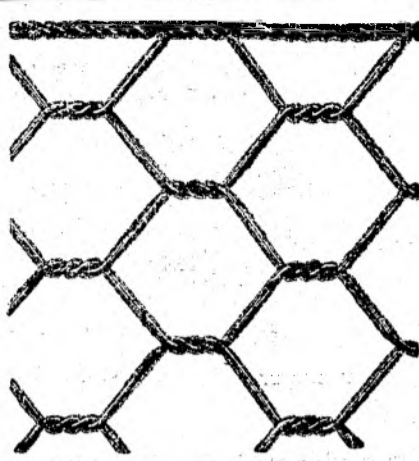
JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Nimic un aparat de fotografiat

primește ori cine, execuție precisă, 4x4 cm.
 mărime, cu care se poate iada fotografia
 fără a avea cunoștințe deosebită, pe lângă
 comandarea sculelor complete, ce trebuie
 la aparat, dimpreună cu
 șco la de învățat și fo-
 tografie de probă, se tri-
 mite contra rambursă de
 numai Cor. 1.80 **Leop.
 Schaechter**, Wi-n
 104-XVI/2 Lerchenfel-
 dergürtel 5/140.

Impletituri de sârmă
 cu ochiuri în ori ce mărime și gro-
 sime a sârmei, pentru tot felul de
 închisori. 113 16-32

**Portland și
 Romancement**
 de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

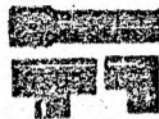
Traverse
 Stucătură de trestie.

Impletitură „Bacula“
 Materialul de zidit în viitor.
 Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudșir în ruda,
 fier modelat, fier în ruda
 și fier de închelat
 în 600 profile și dimen-
 siuni se află în depozit

TEVI

de fier co-
 văcit și fie
 turnat pre-
 cum și Fi-
 tings

Pumpe pentru fântâni și alte
 industrii
 Sfredele de găurit pământul
 și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)
 Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport
 și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide
 și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.
 Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
 permanent în depozit. 62 14-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.
 Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
 Comanțe prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la
 cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

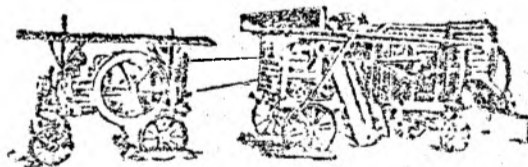
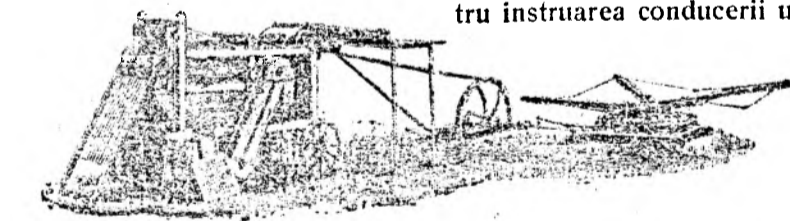
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică
 pentru mașini economice

* **Budapesta**, IX., Boráros-
 tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pen-
 tru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montea-

Construcția cea mai nouă.

88 19-52

Mai departe recomandăm economilor
 mașini de sămănat, construcția cea mai
 nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pie-
 rișului și tot felul de mașini economice,
 apoi mașini pentru fabricarea de cără-
 midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment
 pentru coperit, alte mărfuri de ciment,
 precum și forme de fier pentru fabrica-
 rea de țevi de ciment și țevi la fântâni
 și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblătīt și curățit,
 cari merg foarte ușor, cu întocmirea în
 formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a
 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe
 lângă deplină garanție și condiții avan-
 tagioase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesea-
 ză de mașinile noastre, îi cercetăm noi
 acasă personal pe spesele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea a-
 gentului, ajung deci mai ieftin în posesie-
 nea mașinei și sunt siguri de cel mai bun
 serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin fir-
 ma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine pri-
 mite preste tot locul și sunt recomandate
 cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de spese să tri-
 mite la cerere gratis.

Ferdinand Feldmann & Co.

casă de comerț
 Budapast, VI. Andrásy-út 50.

Agentura principală a Primei Socie-
 tăți Generală Ungară de Asigurare.

Imprumuturi pe acții dela institute de credit din provincie și pe alte hârtii
 de valoare neintroduse la bursă, pe lângă condițiile cele mai culante. Finan-
 cierea și cumpărarea de farmacii cu drepturi personale și privilegii, împru-
 muturi pe amortizare și hipotecare, împrumuturi pe zidiri și funcționarilor,
 pe hârtii de valoare după cursul de bursă. Escomptează subvenții de stat
 și orășenești, precum și pe realități îngreunate cu dreptul de folosință și rentă.

Referințe de primul rang. Informațiuni scutite de taxă. 167 10-13
 Corespondență în limba germană și maghiară. — Telefon 21-10.

Un băiat

119 2-3

din casă bună cu 2-3 clase gimnaziale sau
civile afa imediat aplicare ca **învățăcel**
pe lângă condițiuni favorabile la Domnii **B.**
Popovits și Filii în Hateg (Hátezeg).

Important pentru proprietari de mașini de treerat și mori.

Tot felul de articli tehnici, pentru in-
vențiuni țevi, mărfuri de asbest și gumi,
oleiuri de uns și unșori bune etc., livrează
în calitate bună și ieftin 194 4-4

Andr. Rieger
prăvălie de fer în Sibiu.

Din țigăria din **Avrig**

(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 19-20

Țiglă de cement

de prima calitate în diferite culori pre-
lângă garanție îndelungată.

J. Rădușiu & Comp.

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă să răspundăse pretenzi-
denea, în toate țările, în toate
cecurile sociale. Pentru acest
scop să otore îndosebi inscri-
rea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comande
să primere la administrația
FOAIA POPORULUI.

Mașini de cusut pentru trebuinte
casnice sau in-
dustriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și
gramofone

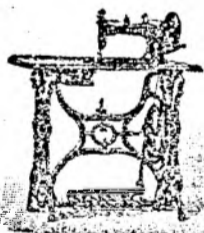
se pot cumpăra cu
prețuri mod. rate și
plătire în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de
cusut și biciclete în

Făgăraș

Str. Honvéd Nr. 11.

64 18-

In fabrica de Var din Orlat
se arde și expediază prompt
zilnic, în mare și mic

renumitul

Var de Orlat

liber de piatră și șgură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

176 9-10

La „Crocitoria Universală“

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 172.

Adue la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai nouă
stofe engleze și indigene pentru sezonul de primăvară și vară
-- astfel că stau la disp. ziția on. public pentru a efectui ori-ce
comande în branșa crocitoriei după modelele cele mai nouă.

— Serviciu solid și grăbnic. — Prețuri moderate.

Srijiniți. România!

292 21-

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSILVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 28 -

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru ediicii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte.

Sumele plătite pentru **pagube de foc** până
la finea anului 1910 K 5 003,540 78

Capitalul **asigurate pe viață** 4.934 801-12

achitate 4 571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 119.839,992-
sfârșitul anului 1910 viață 11.020,298-

Fonduri de întocmire și de
rezervă 2.428,317-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
tutului în condiții favorabile.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și locomobile pentru imblătit, și pentru agricultură, construcție proprie
probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează.
Se execută ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru
olein brut și benzină, sfredelire de cilindri, măcină nouă, verigi, ventile, aparate pentru ulei
și aprins, precum și toate lucrările ce vin înviate la motoare. 199 13-

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile

Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult
mai superioare altor motoare străine.

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

Primul institut sibiian

273 19-

Cumpărări ocazionale!

Din cauza desfacerii totale a depozitului meu de mașini de cusut
vând toate din depozit cu prețuri foarte scăzute:

Mașini de cusut pentru familii Singer A dela C. 56 — în sus

" " " Ringschiff " " 90 — " "

" " " Bogenschiff pentru meseriași " " 120 — " "

" " " " " " " " " " " " 80 — " "

Numai atât cât ajunge cele din depozit!